

Vlaanderen
is visserij

FIVA

**FINANCIERINGSINSTRUMENT
VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN
AQUACULTUURSECTOR**

ACTIVITEITENVERSLAG 2016

**DEPARTEMENT
LANDBOUW & VISSERIJ**

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUW

FIVA

**FINANCIERINGSINSTRUMENT
VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN
AQUACULTUURSECTOR**

ACTIVITEITENVERSLAG 2016

COLOFON

Samenstelling

Vlaamse overheid
Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijk uitgever

Departement Landbouw en Visserij
Jules Van Liefferinge
Secretaris-generaal

Depotnummer

D/2017/3241/287

Lay-out

Departement Landbouw en Visserij

Druk

Vlaamse overheid

Uitgave

Juni 2017

Beeldmateriaal

Departement Landbouw en Visserij

Voor bijkomende exemplaren neemt u contact op met

publicaties@lv.vlaanderen.be

Een digitale versie vindt u terug op

www.vlaanderen.be/publicaties

INHOUD

COLOFON	3
VOORWOORD.....	9
1 INLEIDING	11
2 WETTELIJKE BASIS.....	12
2.1 Decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en aquicultuursector (BS. 17/06/1997)	12
2.2 Besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (BS. 15/10/1998)	13
2.3 Besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 15/10/1998)	14
2.4 Ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 10/12/1998)	14
2.5 Besluit van de Vlaamse regering van 9 mei 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij en aquicultuur (BS. 2/6/2003)	15
2.6 Besluit van de Vlaamse regering van 9 mei 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 2/6/2003)	15
2.7 Ministerieel besluit van 27 juni 2003 tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 28/7/2003)	15
2.8 Besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur (BS. 16/6/1994)	15
2.9 Besluit van de Vlaamse regering van 9 mei 2003 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuursector (BS. 2/6/2003)	15
2.10 Ministerieel besluit van 11 februari 2004 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de visserij en aquicultuur (BS. 8/3/2004)	16
2.11 Decreet van 21 oktober 2005 houdende wijziging van het decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (BS. 25/11/2005)	16
2.12 Ministerieel besluit van 19 januari 2006 tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 21/2/2006)	16
2.13 Besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 06/04/2006)	16
2.14 Decreet van 19 december 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009 (BS. 29/12/2008)	16

2.15	Ministerieel besluit van 2 juni 2009 tot toekenning van een beëindigingspremie voor de definitieve onttrekking van vissersvaartuigen aan de zeevisserijactiviteit in het kader van een vlootaanpassingsregeling (BS. 4/06/2009)	17
2.16	Ministerieel besluit van 14 februari 2012 tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 28/2/2012)	17
2.17	Ministerieel besluit van 27 september 2013 tot wijziging van het ministerieel besluit van 11 februari 2004 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de visserij en de aquicultuur (BS. 30/10/2013)	17
2.18	Ministerieel besluit van 12 november 2013 tot wijziging van artikel 3bis en 3ter van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector (BS. 06/12/2013)	18
2.19	Besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen (BS. 29/03/2016)	18
2.20	Ministerieel besluit van 19 mei 2016 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het FIVA en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen (BS. 10/06/2016)	18
3	REGELGEVING	20
3.1	Geldende regelgeving	20
3.1.1	Algemene voorwaarden en aard van de steun	20
3.1.2	Steunregeling per type van verrichting of type van investering	21
3.2	Stopzetting of terugbetaling van FIVA-steun	23
4	SPECIFIEKE ACTIES IN 2016	24
5	ACTIVITEITEN 2016	25
5.1	Begroting	25
5.2	Overzicht verrichtingen 2016	25
5.2.1	Overzicht FIVA-betalingen in het kader van EVF-programma	26
5.2.2	FIVA-terugvorderingen uitgevoerd in het kader van EVF-programma	27
5.2.3	Verrichtingen in het kader van het EFMZV	28
6	ANALYSE VAN DE BETOELAAGDE INVESTERINGEN	31
6.1	Doel van de investering	31
6.2	Conclusies	32
7	EVOLUTIE VAN HET FIVA GEDURENDE DE AFGELOPEN 19 JAAR	33
7.1	Aantal en volume van dossiers	33
7.2	Evolutie vastleggingsmachtiging/dotatie en toegekende steun	35
7.3	Evolutie uitbetaalde steun	37

8	APPENDIX: DE EVOLUTIE VAN DE VISSERIJ- EN AQUACULTUURSECTOR	41
8.1	Evolutie van de vissersvloot	41
8.1.1	Algemeenheden	41
8.1.2	Capaciteit van de vissersvloot	41
8.1.3	Ouderdom van de vissersvloot	42
8.2	Evolutie van de toegelaten vangsten (quota)	44
8.2.1	TAC's	44
8.2.2	Quota	44
8.3	Evolutie van de vangsten en aanlandingen	45
8.3.1	Aanlandingen in volume	45
8.3.2	Evolutie van de visprijzen	47
8.3.3	Aanvoerwaarde van vis	48
8.4	Evolutie van de bedrijfsresultaten van de vissersvloot	49
8.4.1	Algemeenheden	49
8.4.2	Bedrijfsresultaten	49
8.4.3	Conclusies m.b.t. bedrijfsresultaten	52
8.5	De aquacultuursector	52
9	BIJLAGEN: DECRETEN EN BESLUITEN M.B.T. HET FIVA	54
	BRONVERMELDING	79
	LIJST TABELLEN	80
	LIJST GRAFIEKEN	81

VOORWOORD

Het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector (FIVA) werd bij decreet van 13 mei 1997 opgericht als een openbare instelling van categorie A met rechtspersoonlijkheid, en met als opdracht binnen het Vlaamse Gewest financiële middelen ter beschikking te stellen van reders en viskwekers alsmede van hun verenigingen en coöperaties, voor structuurverbetering in de visserij- en aquacultuursector teneinde alle verrichtingen te bevorderen die de productiviteit van de rederijen en de aquacultuur verhogen, hun rendabiliteit verzekeren, en de kostprijs verminderen.

In de decreetbepalingen tot oprichting van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector wordt onder meer aan de Vlaamse Regering opgelegd jaarlijks een verslag over de werking en het beheer van het FIVA op te stellen, evenals een rapport over de Vlaamse visserij- en aquacultuursector.

De dagelijkse werking en beheer van het FIVA werd in 2006, in het kader van het veranderingsproces Beter Bestuurlijk Beleid (BBB), overgedragen van de afdeling Land- en Tuinbouwondersteuningsbeleid van de toenmalige administratie Land- en Tuinbouw (ALT) naar de afdeling Landbouw- en Visserijbeleid (ALVB) van het Departement Landbouw en Visserij. Met het oog op een betere dienstverlening aan de Vlaamse visserij- en aquacultuursector werd op 1 september 2006 de FIVA/FIOV-cel opgericht binnen de Dienst Zeevisserij te Oostende (FIOV: Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserijsector). Deze zet de jaarlijkse traditie om een verslag van het afgelopen werkjaar op te stellen verder. In 2008 werd het Europese FIOV-programma afgesloten en opgevolgd door het EVF-programma. EVF staat voor Europees Visserijfonds. De FIVA/FIOV-cel binnen de Dienst Zeevisserij heeft bijgevolg vanaf 2009 de nieuwe benaming FIVA/EVF-cel gekregen.

In januari 2015 was er een herstructurering van het Departement Landbouw en Visserij. De vroegere afdeling Landbouw- en Visserijbeleid (ALVB) werd de Afdeling Visserijbeleid en Kwaliteit Dier (AVKD).

Het EVF-programma liep tot eind 2015 en werd opgevolgd door het EFMZV-programma, zijnde het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij.

De negentiende editie van het activiteitenverslag geeft, vanuit het oogpunt van continuïteit, informatie over de regelgeving, een overzicht van de ingediende en betoelaagde dossiers en van de uitbetaalde steun in 2016, evenals de evolutie van het FIVA sinds zijn oprichting.

Voorliggend activiteitenverslag FIVA biedt de gelegenheid om niet alleen de werking van het FIVA, maar ook de toestand van de visserij- en aquacultuursector globaal aan een breder publiek in één verslag kenbaar te maken

Jules Van Liefveringe
Secretaris-generaal
Departement Landbouw en Visserij

ir. Johan Heyman
Afdelingshoofd
Afdeling Visserij en Kwaliteit Dier

1 INLEIDING

Op 30 april 1997 werd het decreet houdende oprichting van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) in het Vlaams Parlement via de stemmingsprocedure aangenomen en op 13 mei 1997 door de Vlaamse Regering bekrachtigd.

Met dit decreet op het FIVA en de bijhorende uitvoeringsbesluiten werd een duurzaam kader vastgelegd voor de Vlaamse steunverlening aan de visserij- en aquacultuursector.

Er drongen zich wel vrij snel aanpassingen op ingevolge een vernieuwd EU-visserijbeleid waarbij de duurzaamheid van de visbestanden centraal staat. De aanpassingen om de uitvoeringsbesluiten op de nieuwe richtsnoeren voor het onderzoek van staatssteun in de visserij en aquacultuursector van 14 september 2004 af te stemmen werden bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 geregeld. Ingevolge de nieuwe structurele bepalingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) in het kader van FIOV-Verordening (EG) nr. 2792/99, werd de overeenkomstige Vlaamse reglementering aangepast en gepubliceerd bij ministerieel besluit van 19.01.2006.

Het Europese FIOV-programma werd definitief afgesloten eind 2008. Het volgende Europese EVF-programma (Europees Visserijfonds) kon dan van start gaan.

In het voorjaar van 2008 bereikte de Belgische vissersvloot een dieptepunt. De gasolieprijs kende een verdubbeling, de dalende trend van de Europese visquota had zich doorgezet en de visprijzen bleven laag. Een groot deel van de vloot teerde op zijn reserves en kende betalingsachterstanden. Dit was geen fenomeen dat enkel de Vlaamse vissers trof. Alle Europese vissersvlooten werden geconfronteerd met deze economische situatie.

De Europese Commissie heeft, op aandringen van België alsook van andere lidstaten, gereageerd en een aantal specifieke maatregelen van algemene aard uitgewerkt, waaronder het tijdelijk verhogen van de totale overheidssteun naar 60% voor investeringen gericht op de verbetering van de energie-efficiëntie van vissersvaartuigen. Deze maatregelen werden op 24 juli 2008 bekrachtigd via de zogenaamde fuelverordening tot instelling van een tijdelijke specifieke actie ter bevordering van de herstructurering van de door de economische crisis getroffen vissersvlooten van de Europese Gemeenschap. Tot eind 2010 kon steun worden toegekend in het kader van deze verordening. De uitbetaling van deze steun verloopt gespreid over de volgende jaren, afhankelijk van het uitvoeringsritme van de voorziene investeringen. Dossiers waaraan steun werd toegekend sinds begin 2011 vallen opnieuw onder het normale steunregime. In afwachting van het volgende Europese programma, zijnde het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV), werd in 2015 nog de laatste steun toegekend in het kader van het EVF.

In 2016 werden de eerste maatregelen betaald vanuit het EFMZV. Deze maatregelen dienen het vernieuwde Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid te ondersteunen. De visserijsector staat door dit vernieuwde visserijbeleid opnieuw voor enorme uitdagingen, zoals het teruggooiverbod en de aanlandingsverplichting. De FIVA-wetgeving werd daarom grondig aangepast met een nieuw besluit van de Vlaamse Regering en een ministerieel besluit.

Voorliggend verslag wil niet alleen cijfergegevens over het FIVA brengen. In een eerste gedeelte wordt ook voor de volledigheid en de leesbaarheid van het rapport de wettelijke basis overlopen van de steunverlening via het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector. Na een reeks cijfergegevens over de werking in 2016 wordt een evolutie over 19 jaar FIVA-werking voorgesteld. In een appendix komt de toestand van de visserij- en aquacultuursector aan bod. Tenslotte worden in bijlage de teksten van de geldende regelgeving in geconsolideerde versie opgenomen.

2 WETTELIJKE BASIS

Om het hoofd te bieden aan een aantal structurele problemen in de visserij- en aquacultuursector, meer bepaald de vestiging van jonge reders en de oprichting van aquacultuurbedrijven, maar ook om de continuïteit in de steunverlening aan de investeringen inzake de bouw en modernisering van vissersvaartuigen te verzekeren met cofinanciering van de EU werd een decretale regeling inzake de ondersteuning aan de visserij- en aquacultuursector uitgewerkt, aangevuld met de nodige uitvoeringsbesluiten. In de volgende hoofdstukken wordt hiervan een chronologisch overzicht gegeven. Sommige besluiten werden ondertussen opgeheven, voor de duidelijkheid wordt daarom in de bijlagen enkel de geldende besluiten weergegeven.

2.1 DECREET VAN 13 MEI 1997 HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR (B.S. 17/06/1997)

Bij Artikel 2 van dit decreet werd een Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector (FIVA) opgericht. Het FIVA heeft rechtspersoonlijkheid in de vorm van een openbare instelling van categorie A en heeft als opdracht in een breed kader bij te dragen tot de structuurverbetering in de visserij- en aquacultuursector. Meer bepaald betreft dit:

- 1^e de aanpassing van de visserij- inspanning door definitieve beëindiging van de visserijactiviteit;
- 2^e de tijdelijke stillegging van de zeevisserijactiviteiten;
- 3^e de heroriëntatie van de visserijactiviteiten door oprichting van tijdelijke samenwerkingsverbanden en gemengde vennootschappen;
- 4^e de experimentele visserij;
- 5^e de vernieuwing van de vissersvloten door bouw en modernisering van de vissersvaartuigen;
- 6^e de aquacultuur, inbegrepen de productie van schaal- en weekdieren;
- 7^e het verwerven van goederen van blijvende aard zoals vaartuigen, grond, gebouwen, constructies, bedrijfsuitrusting, installaties, machines, werktuigen en materieel, in het bijzonder bij de eerste installatie van reders en viskwekers;
- 8^e de inrichting van mariene zones langs de kusten;
- 9^e de uitrusting van de vissershavens;
- 10^e de verwerking en afzet van visserijproducten, voornamelijk in coöperatief verband;
- 11^e de verkoopbevordering en het zoeken naar nieuwe afzetmogelijkheden;
- 12^e ondersteunende maatregelen ter vrijwaring van de ingezette kapitalen tot realisatie van de beoogde verrichtingen voorwerp uitmakend van punten 1^e tot 11^e

Het Financieringsinstrument kan zowel rentesubsidies als gelijkwaardige kapitaalpremies verlenen. Het wordt eveneens ertoe gemachtigd overheidswaarborg te verlenen aan leningen voor verrichtingen in de visserij- en aquacultuursector.

De middelen waarover het FIVA kan beschikken betreffen:

- een jaarlijkse dotatie lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;

- ▶ de terugbetalingen die voortkomen uit de uitvoering van de taken van het Financieringsinstrument;
- ▶ het eventuele begrotingssaldo van het voorgaande jaar;
- ▶ de bijdragen voor de waarborg;
- ▶ de eventuele tegemoetkomingen van de Europese Gemeenschap in de uitgaven van de Vlaamse overheid voor de Vlaamse visserij en de aquacultuur;
- ▶ schenkingen en legaten.

2.2 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 7 JULI 1998 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE REGELEN TOT DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 15/10/1998\)](#)

Dit besluit schept het administratieve kader voor de werking en het beheer van het FIVA en bepaalt verder de aard van de FIVA-steun:

- ▶ Het Financieringsinstrument verleent subsidies onder de vorm van rentesubsidie en premies overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquacultuursector.
- ▶ Voor dossiers ingediend door erkende kredietinstellingen kan een waarborg voor leningen verkregen worden tot maximaal 80 % van het bedrag dat overblijft nadat de vastgestelde eigen waarborgen door de kredietinstellingen zijn gerealiseerd.
- ▶ Het verkrijgen van de waarborg van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector is afhankelijk van het betalen van een bijdrage binnen de 60 dagen na de mededeling aan de kredietinstelling van de toekenning van waarborg van het Financieringsinstrument. Deze bijdrage beloopt 0,35 % op de toegekende FIVA-waarborg, vermeerderd met 0,015 % op de toegekende FIVA-waarborg per jaar duurtijd van deze waarborg.
- ▶ Bij laattijdige betaling wordt de bijdrage forfaitair met 25 € verhoogd en bij niet-betaling binnen 1 jaar nadat de toekenning van de FIVA-waarborg aan de kredietinstelling werd meegedeeld, vervalt de verleende waarborg onherroepelijk.
- ▶ Om leningen toe te staan die in aanmerking komen voor FIVA-steun dienen de kredietinstellingen erkend te zijn. Deze erkenning heeft slechts praktische uitwerking mits het ondertekenen van een overeenkomst met het FIVA en het betalen van een borgsom van 12.500 € die zonder rente terugbetaalbaar is bij het eindigen van de erkenning.
In een overgangperiode betrekking hebbend op de aanvragen tot 31/12/1998 werden alle kredietinstellingen die voor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds erkend waren ook erkend voor het FIVA.
- ▶ Alle inkomsten en uitgaven van het Financieringsinstrument verlopen via door het Financieringsinstrument hiertoe geopende rekeningen.
- ▶ Het Financieringsinstrument wordt ertoe gemachtigd een waarborg te verlenen voor investeringen in de visserij- en aquacultuursector onder de voorwaarden en modaliteiten die door de Vlaamse regering te bepalen zijn tot beloop van een jaarlijks decretaal vastgelegd maximumbedrag.
- ▶ De Vlaamse regering regelt de werking en het beheer van het FIVA en stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden ter beschikking van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector.

2.3 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 7 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 15/10/1998\)](#)

In dit besluit wordt de FIVA-regelgeving bepaald. Deze is opgesteld naar analogie van deze van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, rekening houdend met de specificiteit van de sector en met de door de Europese Unie opgelegde beperkingen (o.m. steunplafonds).

De FIVA-regelgeving bevat de volgende onderdelen:

- ▶ algemene begrippen
- ▶ steun aan de eerste vestiging van reders en viskwekers
- ▶ steun aan investeringen van reders en viskwekers
- ▶ maatregelen ten gunste van de bedrijven in financiële moeilijkheden
- ▶ financiële tegemoetkomingen voor visserij- of aquacultuurcoöperaties
- ▶ algemene bepalingen en slotbepalingen

In hoofdstuk 3 van dit activiteitenverslag wordt gedetailleerd ingegaan op de bepalingen van de FIVA-regelgeving.

2.4 [MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 10/12/1998\)](#)

Dit besluit ter uitvoering van de FIVA-regelgeving bevat de modaliteiten en specifieke voorwaarden voor de toekenning van FIVA-steun, namelijk:

- ▶ minimum–percentage van de aandelen van een rechtspersoon in de handen van de werkende vennoten-bedrijfsleiders;
- ▶ vereiste minimale beroepsbekwaamheid voor eerste installatie;
- ▶ vereiste minimale beroepsbekwaamheid voor investeringen;
- ▶ referentie-inkomen;
- ▶ inhoud en model van een bedrijfsplan;
- ▶ inhoud en model van een begroting van het bedrijf;
- ▶ voorwaarden en duur van de rentetoeslag en van de waarborg;
- ▶ minimuminvestering of -verrichting die kan gesubsidieerd worden.

2.5 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 9 MEI 2003 TOT WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 7 JULI 1998 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE REGELEN TOT DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ EN AQUICULTUUR \(B.S. 2/6/2003\)](#)

Dit besluit is een actualisatie van voornoemd besluit overeenkomstig de introductie van de euro en beperkt tevens de maximale waarborg tot 80 % van het kredietbedrag, conform de actuele Europese Richtsnoeren.

2.6 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 9 MEI 2003 TOT WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 7 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 2/6/2003\)](#)

Betreft aanpassingen aan voornoemd besluit met uitbreiding van de begunstigen in de aquacultuursector, de invoering van de mogelijkheid om een aanvullende kapitaalpremie toe te kennen (ecobonus) en de opheffing van een aantal overgangsbepalingen bij de aanvang van de regelgeving.

2.7 [MINISTERIEEL BESLUIT VAN 27 JUNI 2003 TOT WIJZIGING VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 28/7/2003\)](#)

Het nieuwe uitvoeringsbesluit omvat wijzigingen van de modaliteiten en specifieke voorwaarden voor de toekenning van FIVA-steun, zoals:

- ▶ referentie-inkomen;
- ▶ voorwaarden en duur van de rentetoeslag;
- ▶ voorwaarden en duur van de ecobonus;
- ▶ plafonds en voorwaarden van de steunverlening.

2.8 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 24 NOVEMBER 1993 BETREFFENDE DE ONDERSTEUNING VAN DE ZEEVISSERIJ EN DE AQUICULTUUR \(B.S. 16/6/1994\)](#)

Dit besluit heeft betrekking op de steunverlening aan de omkadering van de zeevisserij. Er werd in 1997 bij de oprichting van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij en aquacultuursector aansluiting gemaakt bij het decreet op het FIVA.

2.9 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 9 MEI 2003 TOT WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 24 NOVEMBER 1993 BETREFFENDE DE ONDERSTEUNING VAN DE ZEEVISSERIJ EN DE AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 2/6/2003\)](#)

Naast de wijziging van de titel van voornoemd besluit, betreffen de aanpassingen in hoofdzaak de actualisatie van de tekst aan de recente Europese Richtsnoeren inzake staatssteun, met voornamelijk wijziging van voorwaarden in welke omstandigheden de steun kan worden toegekend. Tevens wordt de mogelijkheid geschapen principieel steun toe te kennen voor verzekeringen tegen het verlies veroorzaakt door buitengewone gebeurtenissen of natuurrampen.

2.10 [MINISTERIEEL BESLUIT VAN 11 FEBRUARI 2004 TOT UITVOERING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 24 NOVEMBER 1993 BETREFFENDE DE OMKADERING VAN DE VISSERIJ EN AQUICULTUUR \(B.S. 8/3/2004\)](#)

Dit uitvoeringsbesluit voorziet de modaliteiten van toepassing van voornoemd besluit van de Vlaamse regering van 9/5/2003, zoals:

- ▶ voorwaarden en steuntarieven bij beëindigingpremies;
- ▶ voorwaarden en steuntarieven bij proefprojecten;
- ▶ steuntarieven en voorwaarden bij steun aan verzekeringen tegen het verlies veroorzaakt door buitengewone gebeurtenissen of natuurrampen.

2.11 [DECREET VAN 21 OKTOBER 2005 HOUDENDE WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 13 MEI 1997 HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 25/11/2005\)](#)

De wijziging behelst een uitbreiding van het toepassingsgebied van het FIVA , meer bepaald naar de visverwerkende sector en de omkadering van de visserij.

2.12 [MINISTERIEEL BESLUIT VAN 19 JANUARI 2006 TOT WIJZIGING VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 21/2/2006\)](#)

De wijzigingen betreffen de modaliteiten en specifieke voorwaarden voor de toekenning van FIVA-steun zoals:

- ▶ voorwaarden inzake domiciliëring;
- ▶ voorwaarden betreffende de aankoop van een vaartuig als eerste installatie;
- ▶ schrapping van enkele steunmogelijkheden: nieuwbouw van een vissersvaartuig, aankoop van een vaartuig door een bestaande rederij, hoofdmotoren (met behoud van het nominaal vermogen).

2.13 [BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 17 MAART 2006 TOT WIJZIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 7 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 06/04/2006\)](#)

De wijziging in het ontwerpbesluit betreft de verlaging van de maximum leeftijd van de bedrijfsleider bij eerste installatie van 40 naar 35 jaar.

2.14 [DECREET VAN 19 DECEMBER 2008 HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2009 \(B.S. 29/12/2008\)](#)

Het decreet van 19 december 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009 voert wijzigingen door aan het decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector.

De wijzingen hebben in hoofdzaak betrekking op de vervanging van het woord 'aquicultuur' door het woord 'aquacultuur'. 'Vlaamse Gemeenschap' wordt vervangen door 'Vlaamse overheid' en 'de Administratie Land- en Tuinbouw' wordt vervangen door 'de Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid'.

[2.15 MINISTERIEEL BESLUIT VAN 2 JUNI 2009 TOT TOEKENNING VAN EEN BEËINDIGINGSPREMIE VOOR DE DEFINITIEVE ONTTREKKING VAN VISSERSVAARTUIGEN AAN DE ZEEVISSERIJACTIVITEIT IN HET KADER VAN EEN VLOOTAANPASSINGSREGELING \(B.S. 4/06/2009\)](#)

Gedurende de maand juni 2009 werd een indieningsronde georganiseerd voor het onttrekken van vissersvaartuigen aan de zeevisserijactiviteit in het kader van een vlootaanpassingsregeling. Deze onttrekking werd geregeld via het ministerieel besluit van 2/06/2009 en kon gebeuren via:

- 1° de volledige sloop van het vaartuig;
- 2° de gedeeltelijke buitenbedrijfstelling van het vaartuig, vermeld in hoofdstuk IV van verordening (EG) nr. 744/2008 van de Raad van 24 juli 2008 tot instelling van een tijdelijke specifieke actie ter bevordering van de herstructurering van de door de economische crisis getroffen vissersvloten van de Europese Gemeenschap;
- 3° het geven van een nieuwe functie aan het vaartuig buiten de visserijsector, onder de vlag van een lidstaat en voor andere activiteiten dan visserij, geregistreerd in de Europese Gemeenschap.

[2.16 MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 FEBRUARI 2012 TOT WIJZIGING VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 28/2/2012\)](#)

Volgende wijzigingen worden aangebracht in bijlage III van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquicultuursector;

- 1° de voorwaarde dat de overdracht van eigendom bij aankoop van een vaartuig als eerste installatie niet mag plaatsvinden tot de tweede graad binnen dezelfde familie wordt geschrapt;
- 2° de formules voor de investeringsplafonds worden aangepast voor de EVF-periode (2007-2013);
- 3° de gecombineerde steun EVF/FIVA voor de aankoop van een vaartuig als eerste installatie wordt vastgelegd op maximaal 15 % van de aankoopprijs met een maximum van 50.000 euro.

[2.17 MINISTERIEEL BESLUIT VAN 27 SEPTEMBER 2013 TOT WIJZIGING VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 11 FEBRUARI 2004 TOT UITVOERING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 24 NOVEMBER 1993 BETREFFENDE DE OMKADERING VAN DE VISSERIJ EN DE AQUICULTUUR \(B.S. 30/10/2013\)](#)

Dit wijzigingsbesluit heeft tot gevolg dat de financiële steun vanuit het FIVA voor een proefproject wordt opgetrokken van maximum 50% tot maximum 95% van de subsidiabele projectkosten.

[2.18 MINISTERIEEL BESLUIT VAN 12 NOVEMBER 2013 TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 3BIS EN 3TER VAN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE STEUN AAN DE INVESTERINGEN EN AAN DE INSTALLATIE IN DE VISSERIJ- EN AQUICULTUURSECTOR \(B.S. 06/12/2013\).](#)

Dit wijzigingsbesluit schrapt de voorwaarden van 'rijksinwonerschap' en 'domiciliëring sedert meer dan 5 jaar in België' in de artikelen 3bis en 3ter. Deze voorwaarden worden vervangen door;

De natuurlijke persoon of de werkende vennoot-bedrijfsleider van de rechtspersoon of de rechtspersoon die de tegemoetkoming geniet, voldoet op het ogenblik van de aanvraag aan een van de volgende voorwaarden:

- 1° als natuurlijke persoon de nationaliteit hebben van een lidstaat van de Europese Unie;
- 2° als natuurlijke persoon zijn woon- of hoofdverblijfplaats hebben in België;
- 3° als rechtspersoon zijn werkelijke zetel hebben in een van de lidstaten van de Europese Unie.

De exploitatie van het visserij- of viskweekbedrijf dient steeds vanuit België te gebeuren.

[2.19 BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 5 FEBRUARI 2016 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN AQUACULTUURSECTOR \(FIVA\) EN DE VERRICHTINGEN DIE VOOR STEUN IN AANMERKING KOMEN \(B.S. 29/03/2016\).](#)

Dit besluit heft de volgende besluiten op;

- 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de zeevisserij en de aquacultuur, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 2 april 1996, 26 mei 2000, 9 mei 2003, 28 november 2003, 28 april 2006 en 6 juli 2007 en het decreet van 6 juli 2007;
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 mei 2003 en 28 april 2006;
- 3° het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquacultuursector, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 mei 2003 en 17 maart 2006.

Dit besluit bevat de nieuwe Vlaamse reglementering die de rechtsbasis vormt voor de steunverlening aan projecten in het kader van het nieuwe Europese EFMZV-programma 2014-2020.

[2.20 MINISTERIEEL BESLUIT VAN 19 MEI 2016 TOT UITVOERING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 5 FEBRUARI 2016 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FIVA EN DE VERRICHTINGEN DIE VOOR STEUN IN AANMERKING KOMEN \(B.S. 10/06/2016\).](#)

Dit besluit heft de volgende ministeriële besluiten op;

- 1° het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende de steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en de aquacultuursector;

- 2° het ministerieel besluit van 11 februari 2004 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de visserij en de aquicultuur;
- 3° het ministerieel besluit van 2 juni 2009 tot toekenning van een beëindigingspremie voor de definitieve onttrekking van vissersvaartuigen aan de zeevisserijactiviteit in het kader van een vlootaanpassingsregeling.

Dit besluit geeft uitvoering aan het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het FIVA en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen.

3 REGELGEVING

3.1 GELDENDE REGELGEVING

Navolgend wordt een gedetailleerd inzicht gegeven in de huidige geldende regelgeving vermeld in hoofdstukken 2.19 en 2.20.

Tot eind 2015 werd nog steeds FIVA-steun toegekend in het kader van het EVF. In 2015 werd wel al volop gewerkt aan het vernieuwen van de FIVA-wetgeving in voorbereiding van het nieuwe EFMZV-programma. Deze vernieuwde FIVA-wetgeving werd gepubliceerd in 2016. In de volgende hoofdstukken zijn dan ook de bepalingen opgenomen uit deze vernieuwde FIVA-wetgeving.

3.1.1 Algemene voorwaarden en aard van de steun

Het FIVA kan onder een aantal algemene voorwaarden steun verlenen aan natuurlijke of rechtspersonen die een visserij- of viskweekactiviteit uitoefenen.

De steunregeling is bestemd voor beroepsbedrijven gericht op visserij- of viskweekactiviteiten die op economisch verantwoorde wijze worden uitgeoefend. Naast fysieke personen komen ook rechtspersonen in aanmerking, waarbij evenwel een familiale persoonsgebonden structuur wordt voorgestaan boven deze van een loutere kapitaalvennootschap.

Tevens wordt de mogelijkheid geboden om een aanvullende activiteit aquacultuur te subsidiëren bij reeds gevestigde rederijen of landbouwbedrijven.

Verder zijn volgende algemene voorwaarden van kracht:

- ▶ Een minimum percentage aandelen dient in handen te zijn van de werkende vennoten- bedrijfsleiders, zijnde 20%. Daarenboven moet minimaal 51% van de aandelen of deelbewijzen in handen zijn van natuurlijke personen (niet van toepassing voor viskweekbedrijven).
- ▶ De bestuurders van een vennootschap moeten onder de vennoten- fysieke personen worden aangewezen.
- ▶ Er kan enkel steun aan vennootschappen worden verleend indien het gaat om een vennootschap naar Belgisch recht.
- ▶ De naleving van de economische band zoals vermeld in artikel 12, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden, gedurende drie jaren voor het indienen van de aanvraag, het jaar van de indiening zelf en tot 4 jaar erna.
- ▶ De begunstigde biedt gedurende het jaar van indiening van de steunaanvraag en de vier kalenderjaren erna 50% van de jaarlijkse aanlanding van zijn vissersvaartuig, vermarktbaar voor directe menselijke consumptie, in een Belgische veiling aan. Per jaar dat niet aan deze voorwaarde voldaan is, wordt een vijfde van de van de FIVA-steun en de er aan gekoppelde EFMZV-steun teruggevorderd.
- ▶ Voor viskweekbedrijven dient de aanvrager bij een eerste installatie en vervolginvesteringen samen met de projectaanvraag een bedrijfsplan en een haalbaarheidsstudie in, alsook een milieubeoordeling van de operaties en een marktstudie die goede marktvooruitzichten voor het beoogde product aantoont

Een belangrijk aspect in de regelgeving is de beroepsbekwaamheid van de bedrijfsleiders. Er wordt enkel steun verleend aan rederijen en viskweekbedrijven waar in hoofde van de werkende vennoten- bedrijfsleider(s) voldoende vakbekwaamheid en/of ervaring aanwezig is om het bedrijf succesvol te leiden.

Dit is des te meer het geval voor **startende bedrijven**, waar de volgende minimale eisen inzake beroepsbekwaamheid van kracht zijn:

voor de zeevisserij:

- 1° een diploma of een gehomologeerd of door een examencommissie van de overheid uitgereikt getuigschrift van hoger secundair onderwijs in een afdeling visserij;
- 2° een door de FOD Mobiliteit en Vervoer uitgereikte vaarbevoegdheid van schipper of van motorist;
- 3° een of meer documenten waaruit blijkt dat de aanvrager zich heeft toegelegd op de zeevisserij als schipper of motorist gedurende:
  - > ten minste achthonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van meer dan 221 kW;
  - > ten minste vierhonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van minder dan of gelijk aan 221 kW.

voor de aquacultuur:

De aanvrager toont de voldoende vakbekwaamheid aan door een van de volgende documenten:

- 1° een diploma van een opleiding op bachelor niveau waar aquacultuur en economie een substantieel deel van uitmaken. Hiervan maakt aquacultuur minstens 6 studiepunten uit;
- 2° een master in de aquacultuur.

Bij **gevestigde rederijen of viskweekbedrijven** is het bij ontstentenis van voorgaande beroepsbekwaamheid voldoende dat men 5 jaar ervaring heeft als bedrijfsleider in een visserijbedrijf en/of zich gedurende 5 jaar heeft toegelegd op de zeevisserij, resp. als bedrijfsleider in een viskweekbedrijf en/of zich gedurende 5 jaar heeft toegelegd op de aquacultuursector.

Het FIVA verleent enkel steun onder vorm van kapitaalpremie. In het verleden kon dit ook onder de vorm van rentesubsidies en aanvullende waarborg.

3.1.2 Steunregeling per type van verrichting of type van investering

Het verkrijgen van een kapitaalpremie evenals de omvang ervan hangt af van de aard van de investering. Deze kapitaalpremie varieert van 20 tot 25%. Vanuit het FIVA kan daarenboven een extra toelage variërend van 5 tot 30% toegekend worden naargelang het type begunstigde (collectief, kleinschalige kustvisserij, erkende visserijvereniging of producentenorganisatie). Zie hiervoor de details in bijlage 1 bij het ministerieel besluit van 19 mei 2016 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het FIVA en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen

In de gevallen waar een tegemoetkoming vanwege de Europese Unie mogelijk is door het EFMZV, komt deze overeen met de totale toegekende FIVA-steun. De totale toegekende overheidssteun kan aldus variëren van 40 tot 100%.

3.1.2.1 Steun aan de eerste installatie

Ten einde de instap in het beroep te vergemakkelijken en zo een verjonging van het redersbestand te bewerkstelligen wordt steun gegeven bij een eerste installatie in het beroep.

Hierbij gaat het om:

- ▶ de aankoop van een vaartuig of de overname/aankoop van een visserijbedrijf ;
- ▶ de aankoop van materieel bij de ingebruikname van een viskweekbedrijf wanneer de bedrijfsbekleding ontbreekt of onvolledig is.

Wat de aankoop van een vissersvaartuig betreft, is deze tussenkomst van kracht voor vissers jonger dan 40 jaar die

- ▶ het beroep ten minste vijf jaar uitoefenen als loontrekkende of een gelijkwaardige opleiding hebben genoten;
- ▶ voor de eerste maal een vissersvaartuig in gedeeltelijke of volledige eigendom verwerven.

Verder worden bijkomende voorwaarden gesteld aan het vissersvaartuig:

- ▶ lengte over alles van minder dan 24 meter;
- ▶ tussen 5 en 30 jaar oud zijn op het moment van verwerving;
- ▶ een geldige visvergunning bezitten.

De FIVA/EFMZV steun mag maximaal 25% van de aankoopprijs bedragen met een maximum van 75.000 euro, de helft uit het FIVA en de helft uit het EFMZV.

Hier dient vermeld te worden dat ten gevolge de nieuwe EFMZV-wetgeving starterssteun enkel nog mogelijk is voor natuurlijke personen die een vissersvaartuig aankopen.

Staatssteun voor de aankoop van een vissersvaartuig door een bestaande rederij is niet meer toegestaan.

3.1.2.2 Steun aan de investeringen

De reder/viskweker dient aan te tonen dat de investeringen verantwoord zijn in het licht van de toestand van zijn bedrijf. Het uitvoeren van de investering moet leiden tot een duurzame verbetering van die toestand.

In het algemeen zijn investeringen betoelaagbaar die op het vlak van rendabiliteit, milieu, productkwaliteit en arbeidsomstandigheden een bedrijfsverbetering inhouden, zodat de bedrijven zich toekomstgericht kunnen aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden en regelgevingen met als finaal objectief concurrentieel te blijven.

De investeringsobjecten die gesteund worden dienen te kaderen binnen welbepaalde doelstellingen:

- ▶ modernisering van een bestaand vaartuig indien deze gericht is op:
  - 1° het bijdragen tot de diversifiëring van de inkomsten van vissers;
  - 2° het verbeteren van de hygiëne-, gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden van de vissers aan boord;
  - 3° het beperken van de impact van de visserij op het mariene milieu, het bevorderen van de geleidelijke uitbanning van de teruggooi en het vergemakkelijken van de overgang naar een duurzame exploitatie van de levende biologische rijkdommen;
  - 4° het matigen van de gevolgen van de klimaatverandering en het energie-efficiënter maken van de vissersvaartuigen;

5° het verbeteren van de toegevoegde waarde of de kwaliteit van de gevangen vis.

► investeringen in aquacultuurbedrijven m.b.t.:

1° het verrichten van productieve investeringen in aquacultuur;

2° het diversifiëren van de aquacultuurproductie en de gekweekte soorten;

3° het moderniseren van de aquacultuureenheden, onder meer ter verbetering van de werk- en veiligheidsomstandigheden van de werknemers of ter verbetering en modernisering in verband met diergezondheid en -welzijn;

4° het substantieel verbeteren van de milieu-impact van een aquacultuurbedrijf en het efficiënter gebruik van de hulpbronnen;

5° het verhogen van de kwaliteit of van de waarde van de aquacultuurproducten.

3.2 STOPZETTING OF TERUGBETALING VAN FIVA-STEUN

Wanneer de begunstigde van de steun niet meer voldoet aan de algemene voorwaarden of wanneer het gesubsidieerde goed wordt verkocht, dan wordt de steun stopgezet.

Wanneer een kapitaalpremie is toegekend en uitbetaald, wordt deze proportioneel (op maandbasis) teruggevorderd wanneer het goed binnen de 5 of 10 jaar na toekenning van de steun wordt vervreemd naargelang het roerende of onroerende investeringen betreft.

4 SPECIFIEKE ACTIES IN 2016

In 2016 waren er geen specifieke acties op zich. Toch was dit een belangrijk jaar voor het FIVA. De FIVA-wetgeving werd integraal vernieuwd (zie hoofdstukken 2.19 en 2.20) n.a.v. van het nieuwe Europese Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV), programmeerperiode 2014-2020. In 2016 werden de laatste dossiers van het afgelopen Europese Visserijfonds, programmeerperiode 2006-2013, uitbetaald en werden de eerste dossiers in het kader van het EFMZV goedgekeurd.

Het FIVA voorziet in de Vlaamse cofinanciering noodzakelijk om ook de Europese steunverlening toe te kunnen kennen.

5 ACTIVITEITEN 2016

5.1 BEGROTING

De initiële begroting 2016 van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector beliep in totaal 2,978 miljoen euro, zowel voor de ontvangsten als voor de uitgaven. De vastleggingsmachtiging bedroeg 2,976 miljoen euro en er kon waarborg worden toegekend voor maximaal 10 miljoen euro (cfr. artikel 126 van het decreet van 18 december 2015 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016"). De voorziene uitgaven werden gedekt door een dotatie van 2,976 miljoen euro uit de begroting van de Vlaamse overheid, aangevuld met eigen inkomsten (waarborgbijdragen) en een overgedragen saldo van 0 euro.

Zoals elk jaar werd een begrotingscontrole uitgevoerd om de initiële begroting aan te passen op basis van geactualiseerde cijfers, hierbij rekening houdend met de reële inkomsten en uitgaven van het vorig jaar.

Overwegende het reëel overgedragen saldo van 0,089 miljoen euro op 31/12/2015 werd bij de begrotingscontrole 2016 beslist de dotatie 2016 te verhogen naar 3,976 mln euro en de uitgaven en ontvangsten aan te passen naar 3,978 euro om de betalingsverplichtingen in 2016 aan te kunnen gaan. De vastleggingsmachtiging werd behouden. (cfr. artikel 80 van het decreet van 8 juli 2016 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016). Dit was een gevolg van het afsluiten van het EVF-programma in 2015. Dossiers die in 2015 nog niet werden uitbetaald dienden in 2016 hun FIVA-saldobetalingen te ontvangen. Initieel was geraamd dat er meer betalingen in 2015 gingen uitgevoerd worden.

Tabel 5.1. Overzicht begroting 2016 van het Financieringsinstrument van de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector

Begrotingspost 2016	Initiële begroting 2016 (x 1.000 euro)	begroting 2016 (x 1.000 euro)
Vastleggingsmachtiging	2.976	2.976
FIVA-inkomsten		
Dotatie	2.976	3.976
Terugbetaling door ondernemingen	2	2
Waarborgbijdragen	0	0
Overgedragen saldo (31/12/2015)	0	0
TOTAAL	2.978	3.978
FIVA-uitgaven		
Over te dragen saldo (31/12/2016)	0	0
Investeringssteun en overige subsidies	2.978	3.978
Waarborgen	0	0
TOTAAL	2.978	3.978

5.2 OVERZICHT VERRICHTINGEN 2016

In 2016 werden door het FIVA in het kader van het EVF-programma enkel nog dossiers uitbetaald en werd geen steun meer toegekend.

Vanaf 2015 konden nieuwe dossiers onder het EFMZV-programma ingediend worden.

Deze dossiers worden geklasseerd volgens Unieprioriteiten (UP).

UP 1: Bevorderen van duurzame, bron efficiënte innovatieve, competitieve en op kennis gebaseerde visserij;

UP 2: Bevorderen van duurzame bron efficiënte, innovatieve, competitieve en op kennis gebaseerde aquacultuur;

UP 3: Bevorderen van toepassing van het GVB;

UP 4: Territoriale cohesie (niet opgenomen in het Belgische Operationeel Programma);

UP 5: Bevorderen van verwerking en verkoop;

UP 6: Bevorderen van de toepassing van het Geïntegreerd Maritiem Beleid;

UP 7: Technische assistentie.

In de volgende hoofdstukken worden eerst de uitbetaalde FIVA-subsidies in het kader van het EVF-programma toegelicht. Vervolgens worden de ingediende dossiers in het kader van het EFMZV-programma toegelicht, met een overzicht van de toegekende en reeds uitbetaalde FIVA-steun.

5.2.1 Overzicht FIVA-betalingen in het kader van EVF-programma

In 2016 werden:

- ▶ 19 betalingen voor modernisering van vissersvaartuigen door rederijen verricht voor een bedrag van 252.827,08 euro.
- ▶ 10 betalingen voor een redersatelier voor een bedrag van 241.292,34 euro uitgevoerd.
- ▶ 3 betalingen voor aquacultuurprojecten voor een bedrag van 130.780,99 euro uitbetaald.
- ▶ De uitbetalingen van rentesubsidie bedroegen 4.249,13 euro.

Voor EV ILVO werd uitbetaald:

- ▶ onder as 3: 170.666,38 euro voor 4 projecten.
- ▶ onder as 4: 162.984,56 euro voor 3 projecten.

Voor de andere promotoren werd uitbetaald:

- ▶ onder as 3: 1.384.675,41 euro voor 24 projecten;
- ▶ onder as 4: 139.424,90 euro voor 14 projecten.

De rentesubsidie werd als volgt uitbetaald:

Rentesubsidies uitbetaald in 2016	(euro)
Uitbetalingen voor beslissingen 1998	0
Uitbetalingen voor beslissingen 1999	4.249,13
Uitbetalingen voor beslissingen 2000	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2001	0

Rentesubsidies uitbetaald in 2016	(euro)
Uitbetalingen voor beslissingen 2002	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2003	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2004	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2005	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2006	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2007	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2008	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2009	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2010	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2011	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2012	0
Uitbetalingen voor beslissingen 2013	0
TOTAAL	4.249,13

2016 was het laatste jaar waarin rentesubsidies werden uitbetaald. Het betreft een aflopende steunmaatregel die in de vernieuwde FIVA-wetgeving niet meer werd opgenomen.

Overzicht uitbetalingen:

Uitbetalingen 2016	(euro)
Modernisering vissersvaartuigen	252.827,08
Aquacultuur	130.780,99
Redersateliers	241.292,34
Rentesubsidie	4.249,13
As 3: ILVO	170.666,38
As 3: Andere promotoren	1.384.675,41
As 4: ILVO	162.984,56
As 4 Andere promotoren	139.424,90
Waarborg	0
TOTAAL	2.486.900,79

5.2.2 FIVA-terugvorderingen uitgevoerd in het kader van EVF-programma

Er gebeurden 9 terugvorderingen ten bedrage van 71.108,92 euro.

5.2.3 Verrichtingen in het kader van het EFMZV

5.2.3.1 Overzicht ingediende dossiers

Er werden in 2016 43 dossiers, goed voor een totaal projectbedrag van 20.178.027,28 euro ingediend.

In tabel 5.1. wordt een overzicht gegeven van de verdeling van de ingediende dossiers per Unieprioriteit (UP).

Tabel 5.1. Overzicht ingediende dossiers per UP

Unieprioriteit	Aantal dossiers	Projectbedrag (euro)
UP 1	13	4.759.083,81
UP 2	10	4.202.995,42
UP 3	1	2.281.275,00
UP 5	12	8.100.723,38
UP 6	1	240.665,00
UP 7	6	593.284,67
TOTAAL	43	20.178.027,28

De meeste dossiers werden ingediend onder UP 1, 2 en 5. UP 4 wordt niet vermeld in het overzicht aangezien deze UP niet in het Belgische Operationeel Programma werd opgenomen.

UP 7 wordt voor de volledigheid vermeld. Het betreft hier dossiers 'technische assistentie' waaraan geen FIVA-steun kan worden toegekend, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het Europese EFMZV-programma. Voorbeelden van dergelijke dossiers zijn personeelsondersteuning, auditverplichtingen, logistieke ondersteuning.

Het FIVA verleent enkel steun voor dossiers ingediend onder UP 1, 2 en 5. De dossiers ingediend onder UP 3 betreffen dossiers ter bevordering van de toepassing van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, meer bepaald de nationale controle- en dataverzamelingprogramma's die de Europese lidstaten verplicht dienen uit te voeren. De lidstaten dienen voor deze programma's ook een deel nationale cofinanciering te voorzien. Voor Vlaanderen komt deze financiering niet uit het FIVA. De dossiers ingediend onder UP 6 dienen de toepassing van het Geïntegreerd Maritiem Beleid te bevorderen. De nationale financiering voor deze dossiers zal voorzien worden op federaal niveau.

In de volgende hoofdstukken worden de ingediende dossiers voor de UP's 1, 2 en 5 verder toegelicht, aangezien enkel voor dossiers die onder deze prioriteiten ressorteren FIVA-steun wordt toegekend.

5.2.3.1.1 Ingediende dossiers UP 1

Tabel 5.2. Overzicht ingediende dossiers UP 1

Type dossier	Aantal dossiers	Projectbedrag (euro)
Investerings rederijen	7	1.541.547,05
Projecten	3	908.472,00
Havenuitrustingen	3	2.154.152,66

De dossiers 'investerings rederijen' kunnen zowel individuele als collectieve dossiers betreffen. In het kader van de vernieuwde FIVA-wetgeving kunnen collectieve investeringsdossiers betoelaagd worden aan een hoger

financieringspercentage. Dit beleid moet de rederijen ertoe aanzetten om op een collectieve manier investeringen uit te voeren, al dan niet onder de koepel van een producentenorganisatie. In 2016 werden onder deze categorie 6 individuele en 1 collectief investeringsdossier ingediend.

Met projecten worden in de regel onderzoeksprojecten bedoeld, onder begeleiding van een wetenschappelijke instantie. Deze projecten kunnen gericht zijn op volgende maatregelen van het EFMZV:

- ▶ beperking van de impact van de visserij op het mariene milieu en aanpassing van de visserij aan de bescherming van soorten;
- ▶ innovatie in verband met de instandhouding van biologische rijkdommen;
- ▶ bescherming en herstel van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen en compensatieregelingen in het kader van duurzame visserijactiviteiten;
- ▶ energie-efficiëntie en mitigatie van de klimaatverandering.

In 2016 werden onder deze maatregelen 3 dossiers ingediend.

Dossiers 'havenuitrusting' betreffen in de regel investeringsdossiers uitgevoerd door een visveiling. In 2016 werden onder deze categorie eveneens 3 dossiers ingediend.

5.2.3.1.2 Ingediende dossiers UP 2

Tabel 5.3. Overzicht in gediende dossiers UP 2

Type dossier	Aantal dossiers	Projectbedrag (euro)
Investeringen	1	145.207,11
Projecten	9	4.034.788,31

Onder de UP die betrekking heeft op de aquacultuur werden 1 investeringsdossier en 9 projecten ingediend in 2016.

Alle aanvragen, zowel investerings- als onderzoeksprojecten, die onder deze UP worden ingediend worden voorgelegd voor advies aan een strategische stuurgroep die in 2012 werd opgericht in het kader van het 'Platform Aquacultuur'. Deze stuurgroep bestaat uit een aantal experts uit enerzijds de overheids- en onderzoekssector en anderzijds uit de aquacultuursector zelf. Deze stuurgroep formuleert daarnaast ook de visie voor aquacultuur in Vlaanderen en neemt initiatieven ter realisatie van deze visie.

5.2.3.1.3 Ingediende dossiers UP 5

Tabel 5.4. overzicht ingediende dossiers UP 5

Type dossier	Aantal dossiers	Projectbedrag (euro)
Verwerking	10	7.452.355,38
Projecten	1	500.000,00
Promotie	1	148.368,00

Onder UP 5 kunnen dossiers ingediend worden die betrekking hebben op volgende maatregelen;

- ▶ Productie- en afzetprogramma's
- ▶ Opslagsteun

- ▶ Afzetmaatregelen
- ▶ Verwerking van visserij- en aquacultuurproducten.

In 2016 werden onder deze prioriteit 10 dossiers ingediend die betrekking hebben op investeringen door de visverwerkende sector, 1 dossier betrof een haalbaarheidsstudie en 1 dossier had als objectief promotievoering voor visserijproducten.

5.2.3.2 Overzicht toegekende steun

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de toegekende steunbedragen over de verschillende unieprioriteiten.

Tabel 5.5. Overzicht toegekende FIVA-steun.

Unieprioriteit	Aantal dossiers	Toegekende FIVA-steun (euro)
1	4	82.125,74
2	1	28.811,42
5	2	96.418,05
TOTAAL	7	207.355,21

In 2016 werden in totaal 7 dossiers weerhouden voor FIVA-steun. Al deze dossiers hebben betrekking op investeringsprojecten.

5.2.3.3 Overzicht uitbetaalde steun

Onder hoofdstuk 5.2.1. werd reeds een overzicht gegeven van de in 2016 uitbetaalde FIVA-steun aan dossiers goedgekeurd in het kader van het EVF-programma. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitbetaalde FIVA-steunbedragen in het kader van het EFMZV-programma.

Voor projecten onder UP 1 werd 1 betaling voor 149.336,25 euro verricht. Voor aquacultuur (UP 2) werden 2 betalingen (aan 1 bedrijf) voor 381.475,83 euro verricht en onder UP 5 werd 1 betaling aan het ILVO van 97.760,00 euro verricht.

Tabel 5.6. Overzicht uitbetaalde FIVA-steun ikv EFMZV

Unieprioriteit	Uitbetaald bedrag (euro)
1	149.336,25
2	381.475,83
5	97.760,00
TOTAAL	628.572,08

6 ANALYSE VAN DE BETOELAAGDE INVESTERINGEN

Onder dit hoofdstuk worden de dossiers met betrekking tot investeringen waaraan steun is toegekend in 2016 van naderbij bekeken. Bij de analyse van deze investeringsdossiers dient de nodige omzichtigheid in acht genomen, gezien het vaak gaat om uiteenlopende investeringsbedragen, gekoppeld aan een beperkt aantal dossiers.

Tenslotte is het een sector met een beperkt aantal bedrijven. Door dit beperkt aantal bedrijven gebeurt het indienen van dossiers vrij discontinu vergeleken met sectoren met meer bedrijven.

Toch worden in de mate van het mogelijke dezelfde gegevens als vorige jaren meegedeeld uit hoofde van de continuïteit van de informatieverstrekking. In volgende hoofdstukken wordt een overzicht gegeven van de investeringsdossiers die betrekking hebben op 'investerings aan boord van vissersvaartuigen', havenuitrusting, 'aquacultuur' en 'visverwerking'.

6.1 DOEL VAN DE INVESTERING

Voor ieder dossier wordt nagegaan welk het doel van de investering is. De gesubsidieerde actie moet immers tot een duurzame verbetering van de structuur van het bedrijf leiden.

Tevens zijn voor bepaalde investeringen op bestaande vaartuigen m.b.t. het doel van de investering beperkingen opgelegd door de Europese Unie. Een voorbeeld hiervan zijn investeringen in het visruim gericht op energie-efficiëntie, waarvan de betoelaging beperkt is tot vaartuigen niet langer dan 18 meter.

De in 2016 betoelaagde investeringen, werden naar volgende doelstellingen gerangschikt, volgens de terminologie uit het EFMZV:

- ▶ Starterssteun voor jonge vissers;
- ▶ Gezondheid en veiligheid aan boord van vissersvaartuigen;
- ▶ Beperking van de impact van de visserij;
- ▶ Verbeteren energie-efficiëntie en mitigatie van de klimaatverandering;
- ▶ Vissershavens;
- ▶ Productieve investeringen aquacultuur;
- ▶ Visverwerking

Tabel 6.1.: Indeling betoelaagde dossiers naar doel van de investering

Doel van de investering	Investeringsbedrag (euro)	%
Starterssteun	0,00	0,0
Gezondheid en veiligheid	108.309,14	10,5
Beperking impact visserij	0,00	0,0
Energie-efficiëntie	165.555,00	16,0
Vissershavens	133.076,00	12,9
Aquacultuur	144.057,11	13,9
Visverwerking	482.090,27	46,7
TOTAAL	1.033.087,52	100,0

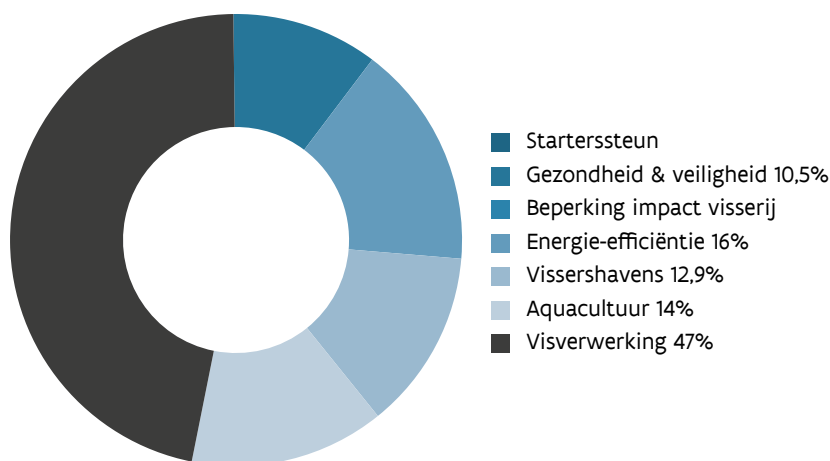
Uit tabel en grafiek 6.1 blijkt dat in 2016 geen starterssteun voor de aankoop van een vaartuig in het kader van een eerste installatie werd toegekend. Deze eerste installatiesteun is enkel mogelijk voor vaartuigen van minder dan 24 meter lengte over alles en enkel indien de aankoop van het vaartuig door een natuurlijk persoon gebeurt, en dit ten gevolge van Europese wetgeving.

In 2016 had bijna de helft van het aanvaarde investeringsbedrag betrekking op de visverwerking. Dit is duidelijk een gevolg van de in 2016 gewijzigde FIVA-wetgeving en de gemaakte beleidskeuzes terzake. In het verleden konden aanvragen voor steun aan investeringen in de visverwerkende sector enkel via specifieke kortlopende indieningsrondes ingediend worden, met vooraf vastgelegde steunplafonds. Vanaf 2016 wordt gewerkt met een open loket voor dit type investeringen en kunnen aanvragen continu ingediend worden.

Investerings op vissersvaartuigen hadden in 2016 enkel betrekking op 'gezondheid en veiligheid' en 'energie-efficiëntie'. Beide maatregelen waren samen goed voor 26,5% van het totaal betoelaagde investeringsbedrag. Voor investeringen gericht op 'beperking impact visserij' waren er in 2016 geen betoelaagde dossiers.

Aquacultuur en vissershavens waren tenslotte goed voor respectievelijk 13,9 en 12,9% van het totaal betoelaagde investeringsbedrag.

Grafiek 6.1 Investerings ingedeeld per investeringsdoel

6.2 CONCLUSIES

Hoewel, zoals eerder vermeld, rekening dient gehouden met de relativiteit van de cijfers en het beperkt aantal goedgekeurde dossiers kunnen toch in grote lijnen volgende vaststellingen gedaan worden:

- ▶ In 2016 werd geen steun toegekend aan dossiers betreffende starterssteun voor de overname van een vaartuig als eerste installatie ingediend. In dit verband moet er op gewezen worden dat, ingevolge de Europese EFMZV-regelgeving, de steunmogelijkheden voor de aankoop van een vaartuig als eerste installatie beperkt zijn voor aankopen van een vissersvaartuig die gebeuren door natuurlijke personen.
- ▶ Het grootste deel van het investeringsvolume in 2016 had betrekking op investeringen uitgevoerd door de visverwerkende sector.
- ▶ Voor investeringen uitgevoerd op vissersvaartuigen blijven 'energie-efficiëntie' en 'gezondheid en veiligheid' populaire maatregelen, samen goed voor ruim 26% van het totale investeringsvolume. In 2016 werden geen investeringen gericht op de beperking van de impact op de visserij betoelaagd.
- ▶ In 2016 werd aan één dossier aquacultuur steun toegekend, goed voor bijna 14% het totale investeringsvolume.

7 EVOLUTIE VAN HET FIVA GEDURENDE DE AFGELOPEN 19 JAAR

Zoals elk jaar wordt een vergelijking gemaakt tussen de verschillende jaren. Over het algemeen worden vooral globale cijfers vergeleken, behalve wanneer de details opmerkelijke feiten illustreren.

Wat aantallen dossiers en investeringsbedragen betreft, valt een grote diversiteit op tussen de verschillende jaren, gevolg van de beperkte omvang van de sector.

7.1 AANTAL EN VOLUME VAN DOSSIERS

Onder dit hoofdstuk worden enkel de dossiers besproken die betrekking hebben op investeringen door de producenten en door de primair verwerkende sector.

Bij de evolutie van de FIVA-aanvragen (zie grafiek 7.1.) valt niet alleen de piek op in 1999 bij de start van het FIVA, onmiddellijk gevolgd door een terugval om vanaf 2002 te stabiliseren rond 15 à 20 aanvragen per jaar. Los van de strengere opstelling van de Europese Commissie is dit uiteraard eigen aan het beperkt aantal rederijen/bedrijven en de specialisatie in de sector, naar vooral de boomkor, waarbij de conjunctuurinvloeden en vooral de kostenontwikkeling (brandstofprijzen) zich voor quasi alle rederijen op dezelfde manier laten voelen.

Opvallend is eveneens dat de laatste jaren het aantal dossiers ingediend door kredietinstellingen nihil is. Dit zal de komende jaren trouwens niet meer veranderen. Ten gevolge van de vernieuwde FIVA-wetgeving werden rentesubsidies en de FIVA waarborgregeling geschrapt. Omwille van deze reden hoeven de aanvragen niet meer via de kredietinstellingen ingediend te worden. Wel kunnen de ondernemingen uiteraard hun investeringen met kredieten blijven uitvoeren, maar dienen ze in voorkomend geval zelf hun aanvragen in.

In 2009 was er terug een verhoging van het aantal ingediende dossiers op te merken. Enerzijds werd er een sloopronde georganiseerd met 9 weerhouden dossiers, anderzijds werden er opnieuw meer investeringsdossiers ingediend, een gevolg van de verhoogde steunmaatregel tot 60%, de zogenaamde vlootaanpassingsregeling, die mogelijk werd gemaakt door de fuelverordening van 24 juli 2008, gepaard met de noodzaak om energie-efficiënter te werken. Zo werden er in 2009 29 weerhouden investeringsdossiers door de producenten ingediend. In 2010 steeg dit aantal tot 53, het hoogste aantal ingediende investeringsdossiers door de producenten sinds de oprichting van het FIVA. Enkel in 1999 werden er in totaal meer dossiers ingediend, maar toen gebeurde dit nog massaal via de kredietinstellingen. Deze dossiers hadden dan vooral betrekking op nieuwbouw.

Sinds 2010 kent het aantal ingediende dossiers een licht dalende trend.

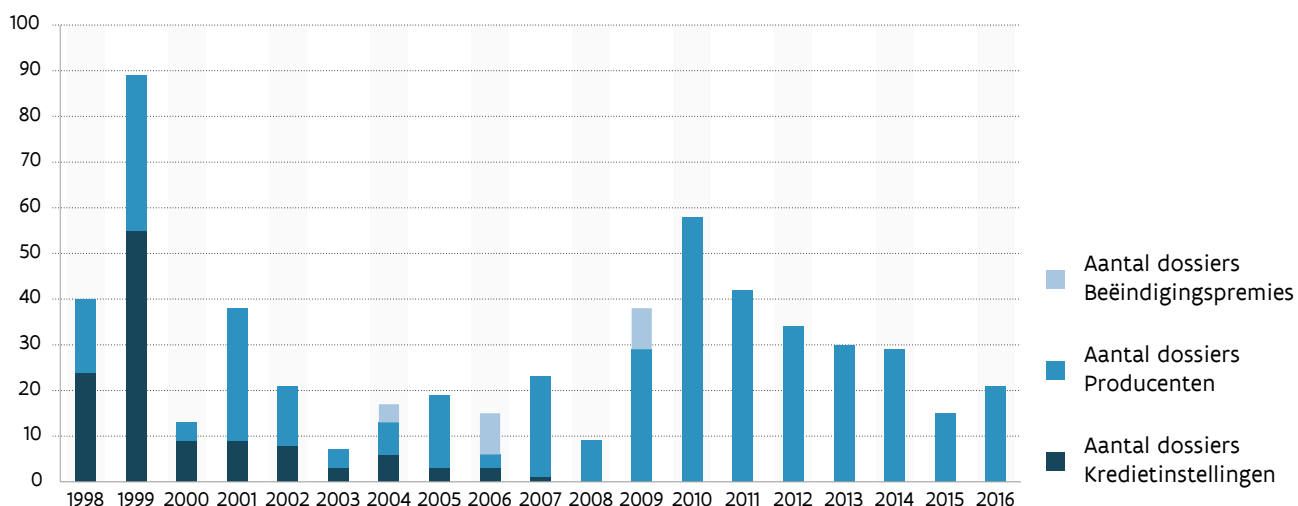
In 2015 werden 15 dossiers ingediend, 14 dossiers minder dan in 2014. Dit is opnieuw een aanzienlijke terugval ten opzichte van de jaren 2009 en 2010, te verklaren door het feit dat de verhoogde steunmaatregel tot 60 % ten einde liep op 31/12/2010. Het aantal ingediende dossiers valt daarmee terug op het gemiddelde niveau van de jaren voor 2009 toen de vlootaanpassingsregeling aanvang nam.

Toch valt op dat er van 2009 t.e.m. 2015 (= periode van het EVF) er gemiddeld meer dossiers werden ingediend dan tijdens het vorige Europese programma (FIOV), terwijl het aantal vissersvaartuigen jaarlijks in aantal afneemt.

In 2016 werd gestart met het nieuwe Europese EFMZV-programma. Onder de UP's waar investeringsdossiers kunnen ingediend worden voor FIVA-steun, zijnde UP 1, 2 en 5, werden in totaal 21 dossiers ingediend (niet investeringsdossiers niet inbegrepen). Zoals hierboven reeds gemeld hebben deze dossiers enkel betrekking op dossiers ingediend door producten endoor de primair verwerkende sector, aangezien de aanvragen niet meer via de kredietinstellingen ingediend worden.

Een lichte stijging van aantal ingediende investeringsdossiers is waarneembaar t.o.v. 2015, maar t.o.v. de voorgaande jaren ligt dit aantal wel nog lager.

Grafiek 7.1 Evolutie aantal FIVA-aanvragen

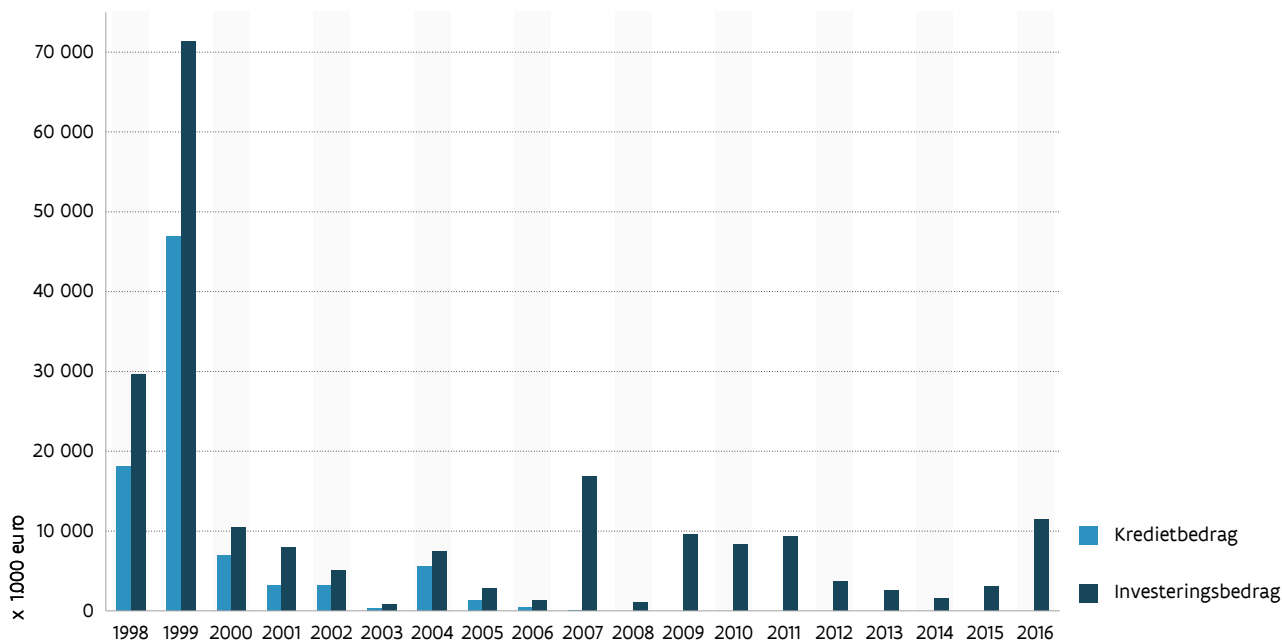
In grafiek 7.2. wordt de evolutie van de ingediende krediet- en investeringsbedragen van de FIVA-aanvragen weergegeven. De in 2007 georganiseerde 'call' voor investeringen in de visverwerking en -afzet had een significante verhoging van het totale ingediende investeringsbedrag t.o.v. de voorgaande jaren tot gevolg. In 2008 is het totale ingediende investeringsbedrag opnieuw gedaald en werd bovendien geen enkel dossier door kredietinstellingen ingediend. In 2009 is er een duidelijke verhoging van het investeringsbedrag merkbaar, een gevolg van de tijdelijke verhoogde steunmaatregel. Bovenop het weergegeven investeringsbedrag werd ook een ingediend bedrag van 7,6 miljoen euro aanvaard voor de 9 weerhouden sloopdossiers. In 2010 werd deze stijgende trend bestendigd. De tijdelijk verhoogde steunmaatregel waarvan hierboven melding liep immers tot 31 december 2010.

Het investeringsbedrag in 2011 bleef op dezelfde hoogte als in 2009 en 2010. Dit is uiteraard ook een gevolg van de georganiseerde call 'verwerking en afzet'. In 2012 was er een duidelijke daling in het investeringsbedrag waarneembaar. Dit was enerzijds een gevolg van de daling betreffende het aantal ingediende dossiers, maar anderzijds ook door het lagere investeringsvolume per dossier. Deze trend heeft zich tot in 2014 verder gezet. In 2015 valt ondanks een halvering van het aantal ingediende investeringsdossiers een verhoging van het investeringsvolume t.o.v. 2014 op te merken. Dit is vooral het gevolg van een hoge investering in de aquacultuurproductie.

In 2016 is een duidelijke stijging van het totale investeringsbedrag waarneembaar t.o.v. de voorgaande jaren. Deze stijging is te verklaren door de start van het nieuwe EFMZV-programma en de gewijzigde FIVA-wetgeving in 2016.

Vooral de investeringsdossiers ingediend door de visverwerkende sector, met hogere investeringsbedragen per dossier t.o.v. producentendossiers, liggen aan de basis van deze stijging.

Grafiek 7.2 Evolutie aangevraagde kredieten en investeringen

7.2 EVOLUTIE VASTLEGGINGSMACHTIGING/DOTATIE EN TOEGEKENDE STEUN

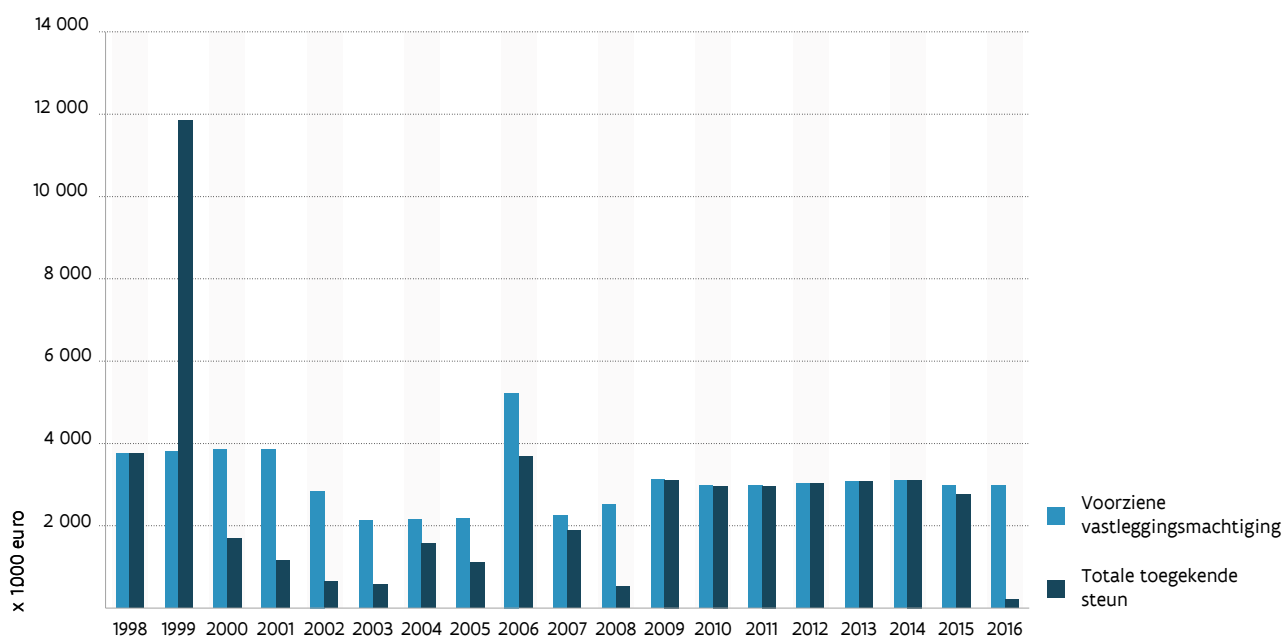
Uit grafiek 7.3 blijkt dat de voorziene vastleggingsmachtiging van het FIVA sinds 2000 op een relatief stabiel niveau bleef. Gelet op het extreme aantal dossiers in 1999 dienden middelen vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) overgeheveld om deze piek op te vangen. Vervolgens werden de middelen voldoende groot geraamd t.o.v. de benodigde middelen.

In 2006 echter werd de vastleggingsmachtiging verhoogd tot 5,223 miljoen euro vanwege de nieuwe oproep tot het indienen van aanvragen voor beëindigingspremies. In 2007 daalde de vastleggingsmachtiging tot 2,257 miljoen euro. In 2008 steeg de vastleggingsmachtiging lichtjes tot 2,518 miljoen euro. De toegekende steun lag echter zeer laag. Dit was het gevolg enerzijds van het laag aantal ingediende investeringsdossiers en anderzijds van het afsluiten van het Europese FIOV-programma waardoor in 2008 geen steun meer kon toegekend worden voor nieuwe projecten betreffende de omkadering van de visserij. Deze projecten lopen immers over meerdere jaren. In 2009 werd de voorziene vastleggingsmachtiging optimaal benut, een gevolg van de georganiseerde slooprondte en de verhoogde steunmaatregel. Deze trend trok zich door tot en met 2014.

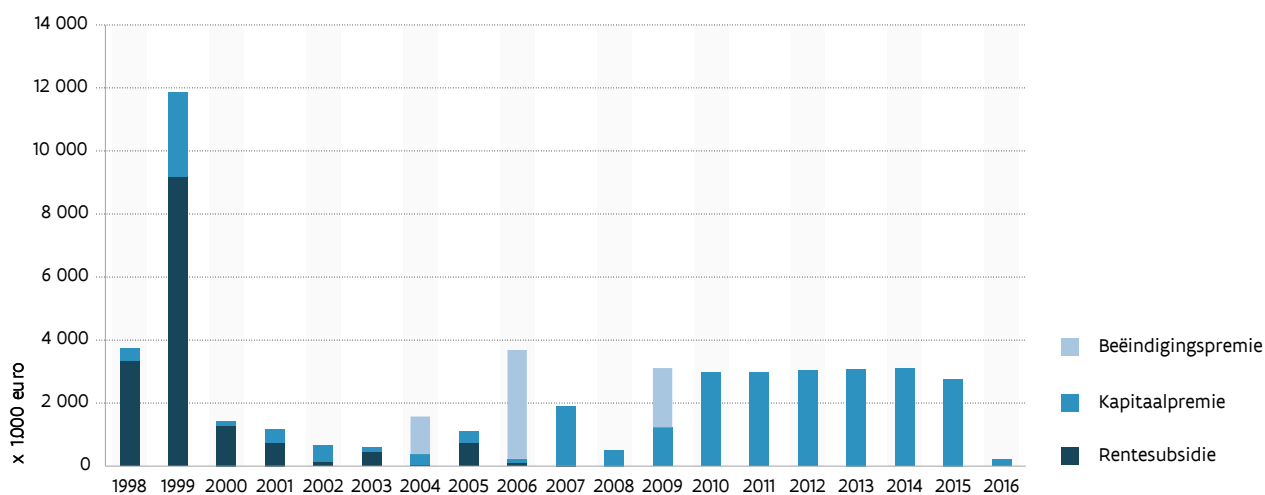
In 2015 werd de voorziene vastleggingsmachtiging met 100.000 euro verlaagd ten gevolge van besparingsmaatregelen door de Vlaamse overheid. Inzake toegekende steun werd in 2015 92% van de beschikbare machtiging benut. Ten opzichte van de voorgaande jaren werd de voorziene vastleggingsmachtiging niet volledig benut. 2015 was het laatste jaar waarin EVF-steun kon worden toegekend en de begunstigden dienden hun investeringen integraal betaald te hebben ten laatste op 31/12/2015.

In 2016 kon het FIVA beschikken over hetzelfde vastleggingsbedrag als in 2015. De benutting bleef echter heel laag op 7%. De reden hiervoor is de opstart van het nieuwe EFMZV-programma en de ermee gepaarde gaande vernieuwing van de FIVA-wetgeving, die pas gepubliceerd kon worden medio 2016. De meeste investeringsdossiers werden daardoor pas in de tweede helft van 2016 ingediend en deze zullen pas in 2017 kunnen vastgelegd worden. Voor 2017 wordt alvast een betere benutting van de FIVA vastleggingsmachtiging in het vooruitzicht gesteld.

Grafiek 7.3 Evolutie van toegekende steun t.o.v. de voorziene vastleggingsmachtiging

Grafiek 7.4 Evolutie van toegekende steun onder vorm van rentesubsidie en kapitaalpremie

In grafiek 7.4 wordt de evolutie van de toegekende steun onder de vorm van rentesubsidie, kapitaalpremie en beëindigingspremie weergegeven.

Ten gevolge van het aan de visvangst onttrekken van 9 vissersvaartuigen werden in 2006, net als in 2004, beëindigingspremies toegekend die het leeuwenaandeel van het steunbedrag voor hun rekening namen.

Sinds 2007 worden geen rentesubsidies meer aangevraagd. De dalende trend van de toegekende rentesubsidies was sinds het millenniumjaar immers substantieel. Wel was de totale toegekende steun in 2007, met uitsluiting van de jaren waarin beëindigingspremies werden toegekend, de hoogste sinds 1999. Dit was een gevolg van de organisatie van een indieningsronde voor investeringen in de visverwerking en -afzet.

In 2008 werden uitsluitend kapitaalpremies toegekend en was de totale toegekende steun de laagste sinds de oprichting van het FIVA in 1997. Dit was een gevolg van het definitief afsluiten van het Europese FIOV-programma eind 2008.

In 2009 werd een slooprunde georganiseerd en hiervoor werd 1,883 miljoen euro FIVA-middelen voorzien. Er was eveneens een stijging op te merken in het toegekende bedrag van kapitaalpremies aan investeringsdossiers.

Sinds 2010 werden opnieuw uitsluitend kapitaalpremies toegekend. Het totale toegekende bedrag in 2010 was wel lager dan in 2009, een gevolg van het dalen van de FIVA vastleggingsmachtiging van 3,118 miljoen euro in 2009 naar 2,968 miljoen euro in 2010. Deze vastleggingsmachtiging bleef behouden in 2011. In 2012 werd de machtiging van het FIVA ten gevolge van de indexering verhoogd naar 3,027 miljoen euro. In 2013 resulteerde de indexering in een verhoging tot 3,081 miljoen euro. Voor 2014 betekende dit een verhoging tot 3,098 miljoen euro. In 2015 werd de machtiging met 120.000 euro verlaagd, maar deze werd niet integraal benut ten gevolge van het aflopen van het EVF-programma.

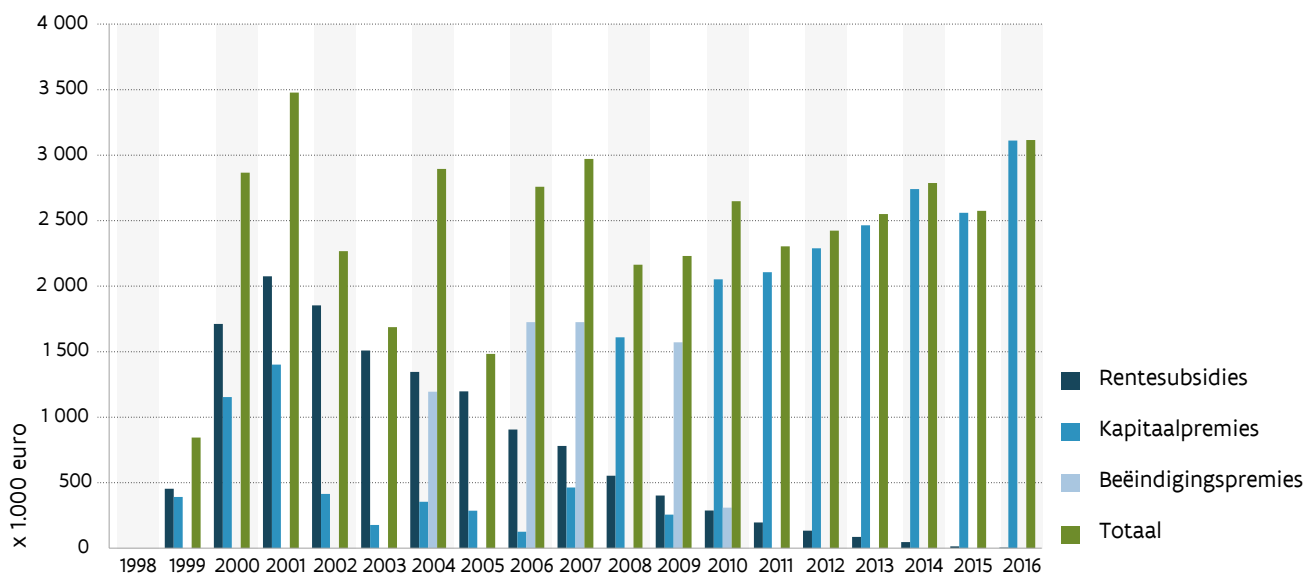
Uit de grafieken 7.3 en 7.4 blijkt duidelijk dat voor de periode 2009-2015 (=de programmaperiode van het EVF) de beschikbare budgetten optimaal werden benut.

Vanaf 2016 zullen geen rentesubsidies en beëindigingspremies meer toegekend kunnen worden. Deze maatregelen zijn niet meer opgenomen in het regelgevende kader. De totale toegekende steun in 2016 zoals weergegeven in grafiek 7.3 bestaat volledig uit kapitaalpremies, zoals blijkt uit grafiek 7.4.

De benutting van de voorziene vastleggingsmachtiging in 2016 was laag. Dit was een gevolg van de opstart van het nieuwe EFMZV-programma en de wijziging van de FIVA-wetgeving. Zoals blijkt uit grafiek 7.1 werden er wel voldoende dossiers ingediend, vooral in de 2e helft van 2016, maar de toekenning van de steun kon niet meer in 2016 gebeuren en werd verschoven naar 2017.

7.3 EVOLUTIE UITBETAALDE STEUN

Grafiek 7.5 Evolutie van toegekende steun t.o.v. de voorziene vastleggingsmachtiging

Uit grafiek 7.5 blijkt dat de uitbetaling van de rentesubsidie in de jaren gespreid is en door cumulatie tot 2001 jaarlijks gestegen is. Sindsdien wordt een lineaire afname vastgesteld ingevolge de forse daling en later het ontbreken van nieuw toegekende rentesubsidiedossiers. De piek in de uitbetaling van de kapitaalpremie in 2001 is uiteraard te wijten aan het jaar 1999, waar een zeer hoog bedrag aan kapitaalpremie werd toegekend, dat in de jaren 2000-2001 volledig moest zijn uitbetaald, gezien de koppeling met FIOV-dossiers (zie verder). Nadien werden minder premies toegekend, zodat ook de uitbetaling van deze premies terugviel. In 2016 werden de allerlaatste rentesubsidies uitbetaald. Deze steunmaatregel werd ook niet meer opgenomen in de in 2016 vernieuwde FIVA-regelgeving.

In 2006 werden éénmalig de beëindigingspremies voor de helft uitbetaald voor de sloopactie die in de loop van 2006 werd georganiseerd. De andere helft van de beëindigingspremies werd in het eerste kwartaal van 2007 uitbetaald.

De uiterste uitbetalingsdatum van dossiers onder het Europese FIOV-programma was 31 december 2008. Bijgevolg werden alle ingediende dossiers, die met FIVA-middelen werden gefinancierd, afgewerkt en uitbetaald in 2008. Sinds 2007 financiert het FIVA ook projecten betreffende omkadering van de visserij. De uitbetaalde steun voor deze projecten wordt in de grafiek opgenomen onder de kapitaalpremies. Dit verklaart de stijging van het aandeel van de kapitaalpremies sinds 2006.

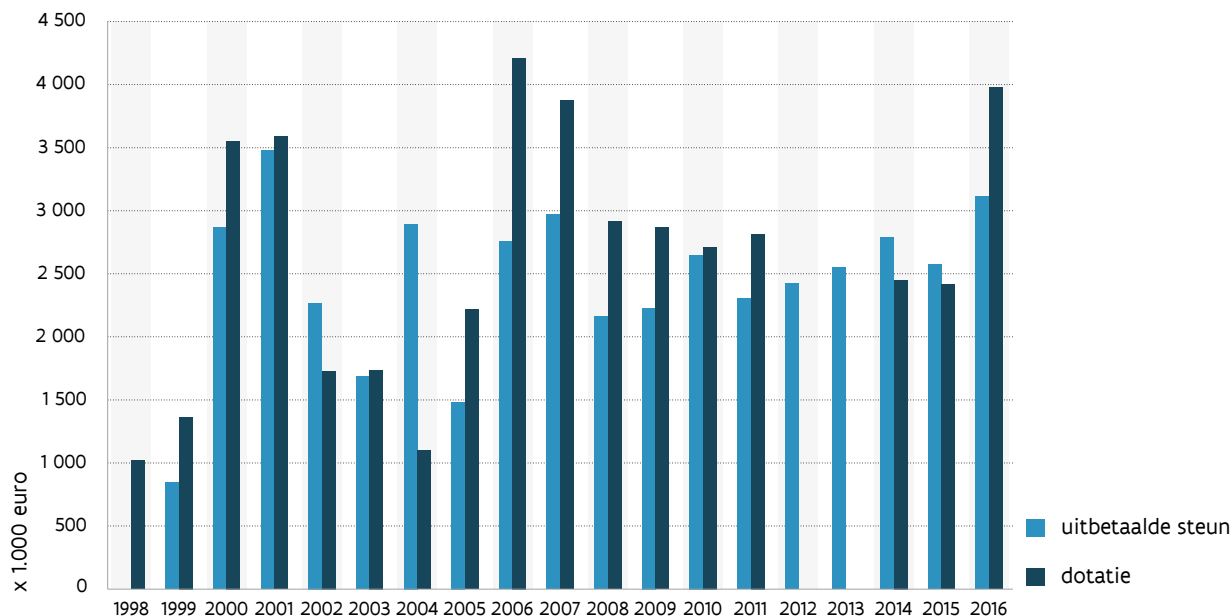
De uitbetaalde steun in 2009 omvatte voor het grootste deel de uitbetaalde premies in kader van de georganiseerde slooprondte. Eveneens werd begonnen met de uitbetaling van de investeringsdossiers die een verhoogde steun kregen als een gevolg van de fuelverordening. In 2010 steeg het bedrag van de uitbetalingen aan deze investeringsdossiers aanzienlijk. Er werden in 2010 ook nog saldobetalingen verricht voor de gedeeltelijke buitenbedrijfstellingen van vaartuigen in het kader van de VAR. Ook in 2011 en 2012 werden nog uitbetalingen verricht voor de investeringsdossiers ingediend in kader van de fuelverordening.

Gedurende de periode 2010-2015 werden de rentesubsidies en beëindigingspremies nagenoeg integraal verdrongen door kapitaalpremies, die dan ook op het hoogste niveau kwamen sinds de oprichting van het FIVA.

De betalingen in 2014 en 2015 hadden betrekking op dossiers die sinds 2011 zijn ingediend.

2016 was het laatste jaar waarin nog FIVA-steun aan EVF-dossiers werd uitbetaald en tevens het eerste jaar waarin FIVA-steun werd uitbetaald aan EFMZV-dossiers (zie ook de hoofdstukken 5.2.1 en 5.2.3.3.). De totale uitbetaalde FIVA-steun in 2016 was de hoogste sinds meer dan 10 jaren, te verklaren door het afsluiten van het EVF-programma. Voor alle lopende EVF-dossiers diende de begunstigde zijn uitgaven ten laatste op 31/12/2015 uit te voeren om voor EVF-steun in aanmerking te komen. Begin 2016 werden dan ook massaal de betalingsaanvragen voor deze dossiers ingediend en werd ook de FIVA-steun die was toegekend aan deze dossiers uitbetaald.

Grafiek 7.6 Evolutie uitbetaalde steun t.o.v. dotatie

Grafiek 7.6. geeft duidelijk weer dat in de initiële jaren de dotatie (+ het overgedragen saldo van het voorgaande jaar) voldoende was om de aangegane verbintenissen te honoreren. In 2006 en 2007 werd de dotatie opgetrokken om de uitbetalingen te kunnen uitvoeren van de beëindigingspremies die toegekend werden in 2006. De dotatie in 2007 bedroeg in totaal 3,876 miljoen euro.

In 2008 bedroeg de dotatie bij de begrotingsopmaak 3,714 miljoen euro maar ze werd tijdens de tweede begrotingscontrole aangepast en verlaagd tot 2,914 miljoen euro.

In 2009 bedroeg de dotatie initieel 2,914 miljoen euro maar werd bij de derde begrotingsaanpassing verlaagd tot 2,864 miljoen euro.

In 2010 steeg de totaal uitbetaalde steun tot 2,649 miljoen euro t.o.v. een dotatie van 2,714 miljoen euro.

In 2011 bedroeg de totaal uitbetaalde steun 2,303 miljoen euro t.o.v. een dotatie van 2,814 miljoen euro.

In 2012 bedroeg de totaal uitbetaalde steun 2,424 miljoen euro t.o.v. een dotatie van 0 euro.

In 2013 bedroeg de totaal uitbetaalde steun 2,550 miljoen euro en werd de dotatie bij de begrotingsaanpassing net als in 2012 op 0 gezet. Er werd opnieuw een intering op het overgedragen saldo van het voorgaande jaar voorgesteld (zie eveneens hoofdstuk 6, paragraaf 6.1). De laatste jaren was de dotatie immers telkens hoger dan de uitbetaalde steun. Uit grafiek 8.3. blijkt echter dat de beschikbare vastleggingsmachtiging de laatste jaren telkens maximaal werd ingevuld.

De in het activiteitenverslag 2013 aangekondigde te verwachten inhaalbeweging betreffende de uitbetaalde steun die de dotatie overstijgt heeft zich gemanifesteerd in 2014. Het niveau van de uitbetaalde steun wordt immers direct bepaald door de ingediende betalingsaanvragen, die uiteraard afhangen van het uitvoeringsritme van de goedgekeurde investeringsdossiers. Deze trend is duidelijk op te merken in grafieken 8.5 en 8.6.

In 2015 daarentegen stuitte de inhaalbeweging op een verlaging van de betaalkredieten van het FIVA ten gevolge van besparingsmaatregelen binnen de Vlaamse overheid. De toegestane betaalkredieten werden integraal uitbetaald, en een aanzienlijk aantal betalingen werd verplicht uitgesteld tot het volgende begrotingsjaar.

In het begrotingsjaar 2016 werd dan ook een verhoogde dotatie voorzien om de FIVA-steun aan alle aflopende EVF-dossiers te kunnen uitbetalen. Deze verhoogde dotatie bleek evenwel alsnog te ruim ingeschat. De reden hiervoor was dubbel. De toegekende FIVA-steun voor EVF-dossiers kon niet volledig uitbetaald worden omdat sommige dossiers niet of slechts gedeeltelijk werden uitgevoerd. Het EFMZV-programma kende een eerder trage opstart zoals reeds eerder aangehaald en de voorziene FIVA-kredieten voor de uitbetaling van de eerste EFMZV-dossiers was bijgevolg te ruim ingeschat.

De benutting van de FIVA-machtiging 2016 was ook zeer laag waardoor de dotatie alvast voor 2017 aanzienlijk zal dalen. Deze dotatie kan de jaren nadien opnieuw stijgen indien de jaarlijkse FIVA machtiging optimaal zal worden ingevuld.

8 APPENDIX: DE EVOLUTIE VAN DE VISSERIJ- EN AQUACULTUURSECTOR¹

8.1 EVOLUTIE VAN DE VISSERSVLOOT

8.1.1 Algemeenheden

De Belgische zeevisserijvloot bestond bij aanvang van het jaar 2016 uit 76 vissersvaartuigen en evolueerde naar 72 eenheden op het einde van het jaar. Vier vaartuigen verdwenen definitief uit de vloot, één vaartuig werd vervangen door een vaartuig uit Frankrijk. Einde 2016 had de Belgische vloot een globale capaciteit van 45.051 kW (-0,6 %) qua motorvermogen en 13.855 GT (-1,3 %) wat tonnage betreft.

De vloot bestaat sinds een aantal jaren essentieel uit drie types vaartuigen (cijfers einde 2016):

- ▶ 29 grote bokkenvaartuigen, met een maximum motorvermogen van 1200 kW, gespecialiseerd in de vangst van platvissen (tong en schol);
- ▶ 15 eurokotters waarvan de meeste actief zijn in de visgronden dichtbij de Belgische kust (Noordzee en Engels kanaal) ;
- ▶ 16 kustvissers, waarvan een viertal garnalvissers.

Daarnaast bestaan er nog 6 plankenvissers waarvan 2 seinevissers, 1 bokkenvisser in het KVS (Kleine VlootSegment <= 221 kW), drie vaartuigen met passief vistuig, en twee buitengaatse Scheldevisser die ook tot het KVS behoren.

De overheidssteun voor het verminderen van het motorvermogen met de bedoeling tot minder energieverbruik te komen werd inmiddels door een groot aantal vaartuigen gebruikt, wat op termijn tot een vermindering van de brandstofkosten zou moeten leiden.

In 2016 is de rendabiliteit in de zeevisserij verbeterd voor kustvissers en eurokotters, maar ze blijft problematisch voor de grote boomkorren. De visprijzen stegen opnieuw met 4,4% van 3,64 naar 3,80 euro/kg. De gemiddelde brandstofprijzen daalden met 0,08 euro/liter t.o.v. 2015 tot 0,40 euro/l (-16%).

De negatieve tendens, gekenmerkt door afnemende visquota, lagere visprijzen en alsmaar hogere brandstofkosten waarmee de sector de voorbije jaren te kampen had, blijken voorlopig gestopt. De analyse van de beschikbare gegevens van 2016 laat een significante verbetering zien van de economische resultaten voor de volledige vloot.

8.1.2 Capaciteit van de vissersvloot

De evolutie van de capaciteitsontwikkeling van de zeevissersvloot was in de afgelopen decennia de volgende:

¹ Meer uitgebreide gegevens betreffende de zeevisserij zijn te vinden in "Aanvoer en Besomming 2016" en "Bedrijfsresultaten 2015" gepubliceerd door de Dienst Zeevisserij, AVKD, Departement Landbouw en Visserij, Vlaamse Overheid.

Tabel 8.1. Evolutie van de capaciteitsontwikkeling van de zeevisserijvloot in de afgelopen decennia.

Jaar	Aantal vaartuigen actief op 31 december	Totaal		Gemiddelde per vaartuig	
		kW	GT	kW	GT
1950	457	44.426	26.341	97	58
1960	415	55.481	28.999	134	70
1970	332	74.160	31.185	223	97
1980	208	62.915	21.122	302	102
1990	201	77.102	25.498	384	127
2000	127	63.355	23.054	499	182
2005	120	65.422	22.584	545	188
2010	89	51.236	15.812	576	178
2011	86	49.135	15.326	571	178
2012	83	47.554	15.053	573	181
2013	80	46.525	14.645	582	183
2014	79	46.289	14.556	586	184
2015	76	45.327	14.072	596	185
2016	72	45.051	13.855	626	192

8.1.3 Ouderdom van de vissersvloot

De evolutie van de ouderdom van de vloot in de laatste jaren wordt weergegeven in tabel 10.2.

Tabel 8.2. Evolutie van de ouderdom van de vloot.

Jaar	Aantal vaartuigen	Gemiddelde ouderdom vloot	Aantal nieuwe (of vervangende) vaartuigen	Aantal verdwenen vaartuigen
1990	201	18 j. 8 m.	+ 2	- 6
2000	127	18 j. 0 m.	+ 6	- 5
2005	120	20 j. 10 m.	2	- 3
2006	107	21 j. 6 m.	1	- 14
2007	102	21 j. 6 m.	1	- 6
2008	100	22j. 3 m.	0	- 2
2009	89	22j. 4 m.	2	- 13
2010	89	22j. 10 m.	2	- 2
2011	86	23j. 11 m.	1	- 4
2012	83	25 j.	2	- 5
2013	80	24j. 10 m.	0	- 3
2014	79	26j. 11 m.	0	- 1
2015	76	28j 6m	0	-3
2016	72	29j 2m	1	-5

De situatie in de verschillende vissershavens wordt in detail uiteengezet in tabel 10.3.

Tabel 8.3. Situatie van de vissersvaartuigen in de verschillende thuishavens.

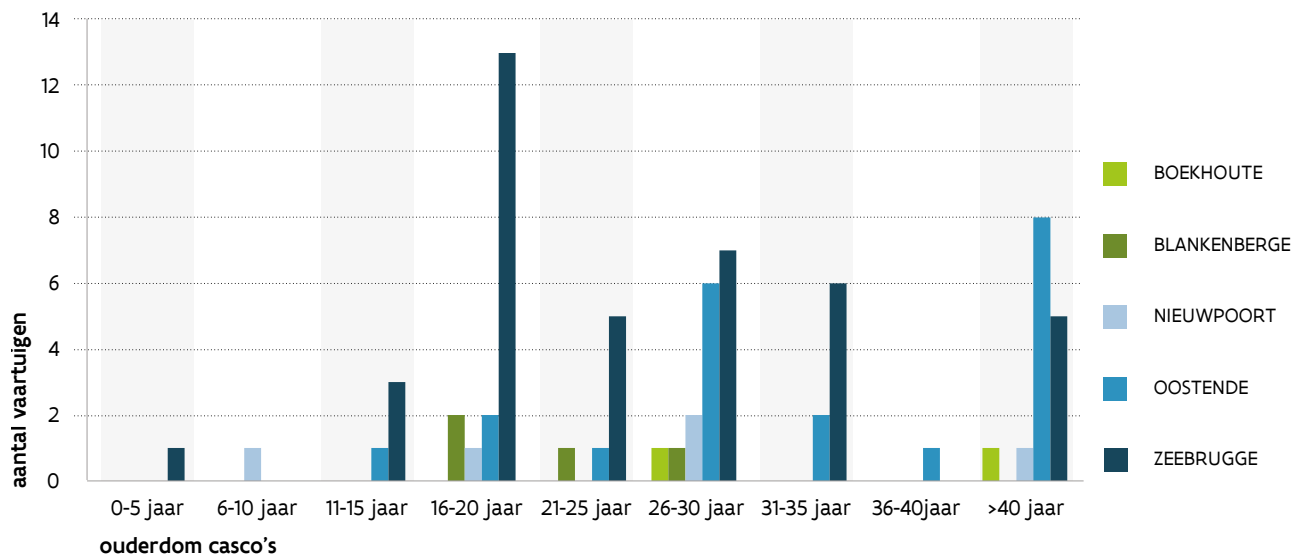
	Boekhoute	Blankenberge	Nieuwpoort	Oostende	Zeebrugge	Totaal
Aantal vaartuigen	2	4	5	21	40	72
Gemiddelde ouderdom vaartuig	41 jaar	22 jaar	29 jaar	36 jaar	26 jaar	29 jaar
Gemiddelde tonnenmaat (GT)	51	231	66	140	239	192
Gemiddeld motorvermogen (kW)	211	706	205	504	755	626

Na enkele jaren van daling van de gemiddelde kW per vaartuig als gevolg van het geheel van maatregelen (sloop van vaartuigen uit het GVS, vervanging van motoren met verplichte vermindering van het vermogen) is de gemiddelde capaciteit opnieuw stijgende.

De vloot verouderd nog steeds: voor dit probleem is in de huidige context geen remedie voorzien. Ook de motorvervanging is nagenoeg geheel stilgevallen.

De volgende grafieken illustreren de cijfers uit voorgaande tabellen.

Grafiek 8.1 Ouderdom van de Belgische vloot (casco's per ouderdomscategorie per haven)

Uit grafiek 10.1 blijkt dat 49 van de 72 vaartuigen (68 %) meer dan 20 jaar oud zijn. Het spreekt voor zich dat met het oog op de continuïteit van de vloot een verjongingskuur wenselijk wordt. De vraag naar mogelijkheden voor vervangingsnieuwbouw komt daarbij op de voorgrond.

8.2 EVOLUTIE VAN DE TOEGELATEN VANGSTEN (QUOTA)

8.2.1 TAC's

De TAC's (afkorting van Total Allowable Catch d.w.z. totaal toegestane vangst) vormen de belangrijkste pijler van het Europees visserijbeleid. Ze worden sedert 1983 elk jaar voor de belangrijke vissoorten per visserijzone van de communautaire wateren door de Europese Ministerraad bepaald, en worden per gebied verdeeld in quota voor de verschillende lidstaten. België heeft zo een zestigtal quota ter beschikking.

8.2.2 Quota

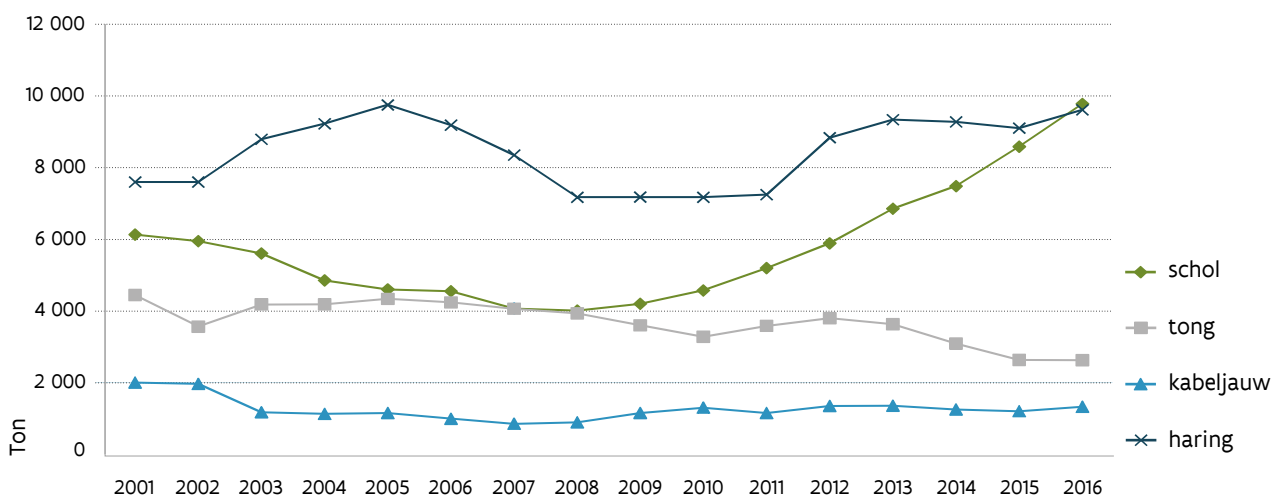
Elke lidstaat krijgt in principe van elk visbestand een vast vangstpercentage, gebaseerd op het historisch vangstaandeel. Deze procentuele vangstaandelen per soort en per vangstgebied moeten zorgen voor de relatieve stabiliteit van de visserijactiviteit. Voor 2016 werden de quota vastgelegd in verordening 2016/72.

De quota worden uitgedrukt in ton levend gewicht van een bepaalde vissoort. De lidstaten kunnen onderling quota ruilen om een hoger quotum te bekomen voor die vissoorten die voor de eigen sector van belang zijn. Zo wordt ons haringquotum steevast geruild voor andere quota (bv. tong in de Golf van Biskaje), omdat haring voor de Belgische vissers zonder belang is geworden. Ook quota in gebieden die niet langer in aanmerking komen voor de huidige Belgische zeevisserij, zoals ten westen van Schotland en het Skagerrak, worden bij voorkeur weggeruild.

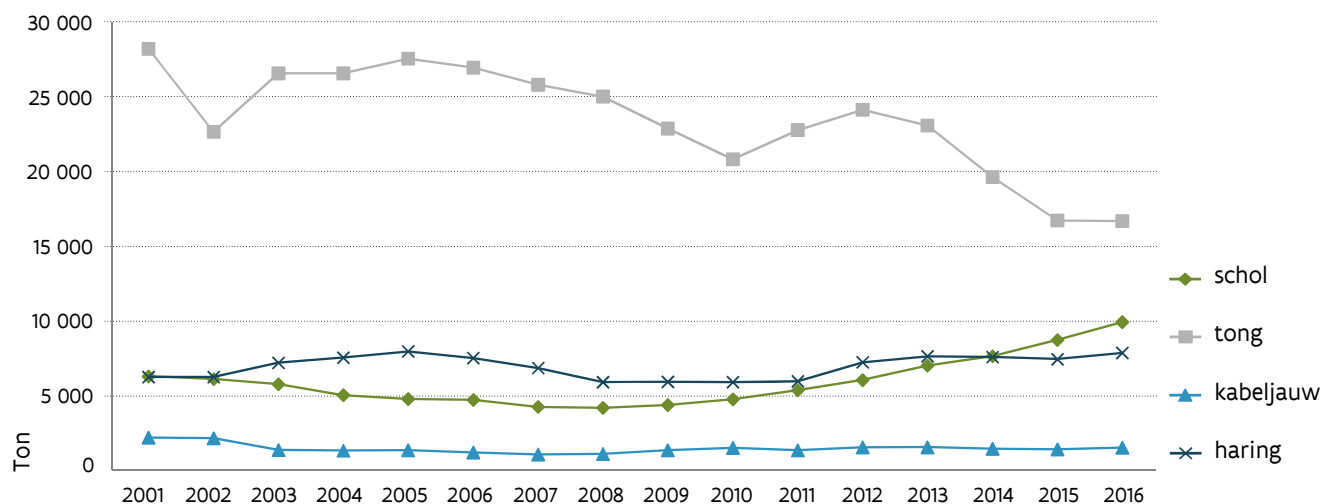
In bijgaande grafieken (10.2 en 10.3) wordt de evolutie van de quota geïllustreerd. Naast de werkelijke hoeveelheden in ton, kan men – in theorie althans – deze op dezelfde noemer brengen door ze uit te drukken in zgn. kabeljauwequivalenten. Dit zijn in principe de relatieve verhoudingen tussen de prijs per kg van een bepaalde soort tot deze van kabeljauw.

Bijgaande grafieken geven een overzicht van de evolutie van de totale quota in ton en in kabeljauwequivalent vanaf 2000 tot 2016. De laatste jaren kan gewag gemaakt worden van een herstel van meerdere visbestanden met een verbetering van de quota voor tong en schol in de Noordzee.

Grafiek 8.2. Evolutie van de quota van kabeljauw, schol en tong in ton.

Grafiek 8.3. Evolutie van de quota van kabeljauw, schol en tong in kabeljauwequivalenten

8.3 EVOLUTIE VAN DE VANGSTEN EN AANLANDINGEN

De hoogte van de quota heeft een determinerende invloed op de aangelande vangsten, al zijn deze uiteraard ook functie van weersomstandigheden, aantal visdagen, e.d.

8.3.1 Aanlandingen in volume

De totale aanvoer van zeevisserijproducten door de eigen vaartuigen is in vergelijking met 51 jaar geleden (1965) gedaald met 54 %. Als gevolg van verschillende negatieve factoren die op elkaar inwerken: afnemende quota, afnemende rendabiliteit, afnemend aantal vaartuigen en stijgende kosten werd een dalende trend tot 2010 vastgesteld. Men mag hierbij evenwel niet uit het oog verliezen dat sinds de jaren '80 de pelagische visserij, voornamelijk haringvisserij en daarnaast eveneens de ijslandvisserij volledig zijn verdwenen. De minimaanvoer van 19.175 ton werd in 2009 vastgesteld. Sindsdien wordt een positieve aanvoertrend waargenomen. Immers in 2016 werd ruim 5000 ton meer aangevoerd dan in 2009 (+28%). De algemene verbetering van de visbestanden met toenemende vangstmogelijkheden staat hiermee in direct verband.

Tabel 8.4. Aanvoer vis door eigen vissersvaartuigen

Jaar	Belgische havens (ton)	Vreemde havens (ton)	Totaal ton)
1950	53.180	668	53.848
1955	69.504	2.924	72.428
1960	47.569	7.628	55.197
1965	48.078	4.854	52.932
1970	46.392	236	46.620
1975	38.317	4.711	43.028
1980	32.763	7.366	40.129
1985	35.556	4.386	39.942
1990	30.769	6.772	37.541
1995	20.519	10.583	31.102

Jaar	Belgische havens (ton)	Vreemde havens (ton)	Totaal ton)
2000	17.580	8.942	26.522
2005	19.130	2.361	21.491
2010	15.970	3.713	19.683
2011	16.905	3.233	20.138
2012	17.558	4.335	21.894
2013	16.359	6.434	22.793
2014	19.623	4.651	24.274
2015	18.377	4.112	22.489
2016	16.713	7.870	24.583

De totale aanvoer nam toe met 9% in vergelijking met 2015, vooral in vreemde havens.

De aanvoer per haven was in 2016 verdeeld als volgt:

▶ Zeebrugge:	10.634 ton	(-11 %)
▶ Oostende:	5.879 ton	(-7 %)
▶ Nieuwpoort:	200 ton	(+39 %)

De fusie tussen de veilingen van Zeebrugge en Oostende tot één Vlaamse Visveiling (VLV) met één bedrijfsvoering, maakt dat de verdeling van de aanvoer enkel statistische waarde heeft.

De daling van de aanvoer in Belgische havens is grotendeels toe te wijzen aan een verhoogde aanvoer in Nederlandse havens. Daarbij moet opgemerkt worden dat de aanvoer in Belgische havens via koeltransport uit buitenlandse havens in 2016 met ongeveer 10.800 quasi stabiel bleef en 65% van de totale aanvoer van onder Belgische vlag gevangen visserijproducten in Belgische havens omvat.

In 2016 is de aanvoer Belgische havens gedaald (-9%), terwijl de aanvoer in vreemde (vnl. Nederlandse) havens steeg (+91%).

Tabel 8.5. Aanvoer in volume (ton) in Belgische havens van enkele belangrijke vissoorten

Ton	1986	1991	1996	2001	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kabeljauw	6.586	2.305	2.705	1.634	1.211	589	647	848	638	1.105	1.068	440
Schol	7.122	12.168	5.093	4.725	4.087	3.930	4.853	4.637	4.645	6791	5.840	5346
Tong	4.525	4.525	4.139	3.724	3.534	3.423	3.167	2.743	2.499	3.215	2.730	2197
Rog	1.655	1.655	1.281	1.374	1.757	1.270	1.477	1.472	1.298	1.016	1.211	1012
Tarbot	259	259	273	272	307	272	308	322	299	344	360	401
Garnaal	491	491	401	392	407	588	336	254	503	518	319	456

Sinds begin 2004 geldt een herstelplan voor kabeljauw in het grootste deel van de (Atlantische) EU-wateren waardoor de aanvoer verder afneemt. Dit herstelplan werd vanaf 2009 vervangen door een langetermijnplan. Vanaf 2016 werd dit plan versoepeld, gezien het stockherstel en de aanlandingsplicht. De daling in de kabeljauwaanvoer in Belgische havens in 2016 werd nagenoeg volledig gecompenseerd door een verviervoudiging van de aanvoer in buitenlandse havens.

De aanvoer van tong in Belgische havens viel in 2016 verder opnieuw terug.

Ook de aanvoer van schol in eigen havens in 2016 viel terug (-8%) maar bevond zich nog steeds boven het niveau van

de voorbije 20 jaar. De scholaanvoer in buitenlandse havens nam in 2016 met ruim 2000 ton toe tot 3.600 ton, zodat de totale scholaanvoer met 21% opklom tot 8.946 ton.

De aanvoer van garnaal in Belgische alsook vreemde havens was opnieuw stijgende.

8.3.2 Evolutie van de visprijzen

Naast de hoogte van de vangsten is de rendabiliteit van de vaartuigen ook afhankelijk van de prijzen bij verkoop. De primaire producent is hier prijsnemer en heeft nauwelijks invloed op de hoogte van de verkoopprijzen.

De gemiddelde prijzen van de aangevoerde vis door Belgische vaartuigen worden weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 8.6. Evolutie van de gemiddelde prijzen sedert 1950 (euro /kg) voor visserijproducten aangevoerd door Belgische vaartuigen

Jaar	Gemiddelde prijzen in euro (lopende prijzen)			Gemiddelde prijzen (constante franken 1950)		
	Belgische havens	Vreemde havens	Totaal	Belgische havens	Vreemde havens	Totaal
1950	0,20	0,23	0,20	7,9	9,3	8,0
1955	0,20	0,16	0,20	7,3	5,8	7,2
1960	0,28	0,25	0,28	9,3	8,4	9,2
1965	0,36	0,36	0,36	10,5	10,5	10,5
1970	0,50	0,64	0,50	12,3	15,9	12,3
1975	0,78	0,78	0,78	13,0	12,9	13,0
1980	1,25	0,90	1,18	15,2	10,9	14,4
1985	2,00	1,56	1,95	17,3	13,5	16,9
1990	2,40	2,11	2,35	18,7	16,5	18,3
1995	2,56	2,15	2,42	17,7	14,9	16,8
2000	3,56	2,92	3,34	22,6	18,6	21,4
2005	4,07	3,46	4,01	23,3	19,9	23,0
2010	4,07	2,97	3,93	21,4	15,2	20,2
2011	4,09	3,20	3,94	20,3	15,9	19,6
2012	3,65	2,81	3,49	17,7	13,6	16,9
2013	3,48	2,51	3,21	16,7	12,1	15,4
2014	3,50	2,70	3,35	16,8	13,0	16,1
2015	3,70	3,38	3,64	0,44	0,40	0,43
2016	3,89	3,60	3,80	0,45	0,42	0,44

De lopende prijzen stegen met 5 à 6% in 2016 in Belgische havens en in vreemde havens, wat per saldo een toename van de algemene visprijs met 4,4% gaf.

In constante (1950) prijzen bevindt men zich op het niveau van de jaren 90.

8.3.3 Aanvoerwaarde van vis

Als gevolg van een verhoogde aanvoer alsook de betere prijzen steeg de globale besomming door Belgische vaartuigen met 14% . In Belgische havens daalde de omzet weliswaar met 4%, in vreemde havens werd de omzet meer dan verdubbeld.

Tabel 8.7. Evolutie van de aanvoerwaarde door eigen vissersvaartuigen sedert 1950 uitgedrukt in 1.000 euro.

Jaar	Belgische havens	Vreemde havens	Totaal
1950	10.469	154	10.623
1955	13.934	465	14.399
1960	13.285	1.920	15.206
1965	17.103	1.735	18.838
1970	22.946	151	23.098
1975	30.056	3.657	33.714
1980	40.917	6.609	47.526
1985	70.977	6.858	77.835
1990	73.798	14.283	88.082
1995	52.613	22.818	75.431
2000	62.535	26.137	88.672
2005	78.094	8.159	86.253
2010	64.977	11.238	76.215
2011	69.093	10.344	79.437
2012	64.148	12.202	76.351
2013	56.922	16.158	73.080
2014	68.735	12.532	81.267
2015	67.936	13.879	81.815
2016	64.966	28.364	93.329

Tabel 8.8. Aanvoerwaarde (Mio euro) in eigen havens van enkele belangrijke vissoorten

Mio euro	1986	1991	1996	2001	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kabeljauw	8,94	5,03	3,82	4,34	3,63	1,92	2,11	2,49	1,81	2,80	2,91	1,39
Schol	7,61	20,60	8,26	8,03	8,06	4,87	6,62	6,20	5,63	8,70	8,00	8,79
Tong	35,95	27,96	30,95	33,82	41,64	36,05	34,92	28,32	23,61	30,41	28,29	24,97
Rog	2,12	1,65	1,85	2,06	3,34	2,74	3,18	2,94	2,81	2,20	2,57	2,37
Tarbot	2,25	3,33	2,49	2,60	3,79	3,00	3,42	2,92	3,01	3,78	3,71	3,83
Garnaal	1,69	1,76	1,50	1,69	1,64	1,54	0,96	1,20	2,39	1,96	1,56	3,17

De belangrijkste soorten voor de Belgische vloot zijn opgesomd in volgende tabel.

Tabel 8.9. Vissoorten als % van de totale aanvoerwaarde in 2016

Vissoort	Aanvoerwaarde (x1.000 euro)	% t.o.v. totale aanvoerwaarde
Roggen	2.477	2,65
Kabeljauw	3.388	3,63
Tongschar	3.989	4,27
Inktvissen	4.298	4,61
Tarbot	5.018	5,38
Zeeduivel	5.091	5,45
Langoustine(geh+st)	6.079	6,51
Garnaal	7.360	7,89
Schol	15.311	16,41
Tong	28.317	30,34

De vermelde 10 soorten vertegenwoordigen 87,4 % van de aanvoerwaarde. Tegenover 2015 is het aandeel van tong licht gedaald.

8.4 EVOLUTIE VAN DE BEDRIJFSRESULTATEN VAN DE VISSERSVLOOT²

8.4.1 Algemeenheden

Boekhoudkundige gegevens komen steeds met een jaar vertraging binnen: de bedrijfsresultaten handelen daarom over het jaar 2015.

Uit de beschrijving van de samenstelling van de Belgische vissersvloot (zie 10.1.1.) kan afgeleid worden dat nog slechts drie grote groepen vaartuigen van betekenis zijn: de grote bokkenvaartuigen, de eurokotters en de kustvissers. Alle andere categorieën (planken, staande netten, enz.) zijn statistisch gezien te verwaarlozen door hun gering aantal.

In 2015 (zie 10.3.2) steeg de gemiddelde visprijs tot 3,64 euro/kg, terwijl de gemiddelde gasolieprijs in 2015 gemiddeld 0,48 euro/liter of 0,17 euro/liter lager was dan in 2014.

8.4.2 Bedrijfsresultaten

1. Kustvissers (2014: 15 boekhoudingen op 19 vaartuigen)

Het betreft vaartuigen met een vermogen van maximum 221 kW (300 pk) die meestal minder dan 24 uur aaneensluitend op zee zijn.

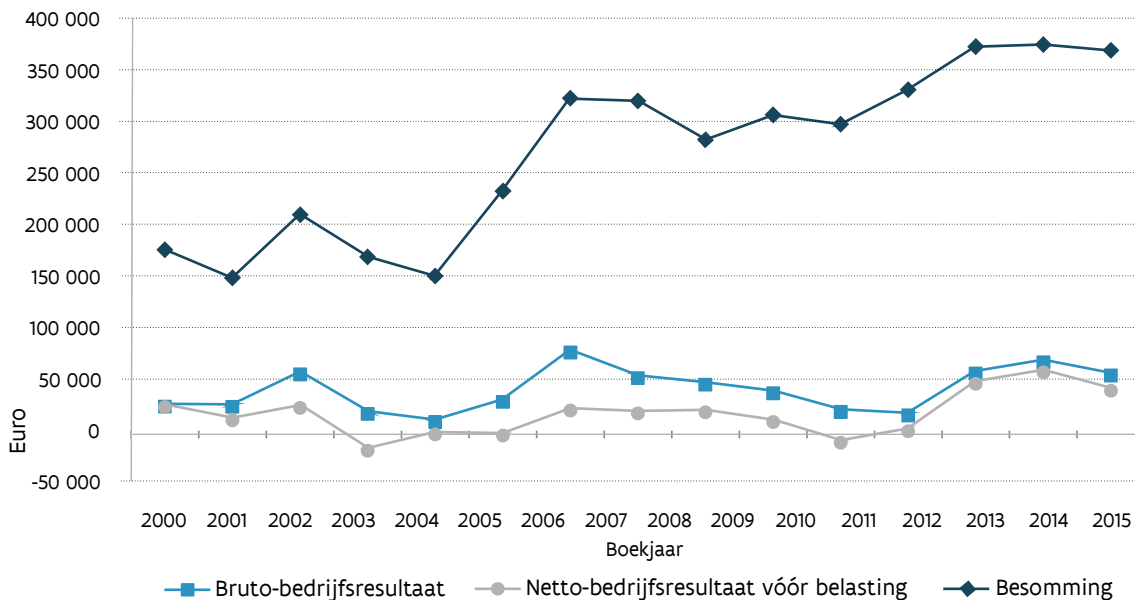
Deze vaartuigen worden ingezet voor de vangst van diverse vissoorten binnen de 12-mijlszone en bieden dagverse vis aan (vistrap). Zij worden bemand met 2 à 3 personen en halen gemiddeld 157 zeedagen. Sommigen zijn sterk gespecialiseerd in de garnalvangst.

De gemiddelde besomming per zeedag voor deze vaartuigen is het laagst van alle categorieën en situeert zich in 2015 op 2.353 euro, iets hoger dan in 2014; de gemiddelde besomming kwam uit op 369.358 euro (-1%).

² Deze gegevens zijn gebaseerd op "De Belgische Zeevisserij: bedrijfsresultaten 2015", gepubliceerd door de Dienst Zeevisserij, AVKD, Departement Landbouw en Visserij

Het netto resultaat vóór belasting kwam in 2015 uit op een gemiddelde winst van 38.869 euro, wat zich vertaalde in een positief nettobedrijfsresultaat van 18.066 euro.

Grafiek 8.4.: Besomming en bedrijfsresultaten kustvissers (0-221kW)

2. Eurokotters

Alle boomkorvaartuigen gebouwd sedert 1981, die max. 221 kW geregistreerd vermogen hebben en een tonnenmaat van meer dan 70 GT worden tot deze groep gerekend. Zij werden specifiek gebouwd om binnen de 12 mijlszones te mogen vissen. De criteria hiervoor zijn: een vermogen van max. 221 kW (300 pk) en max. 24 m lengte over alles.

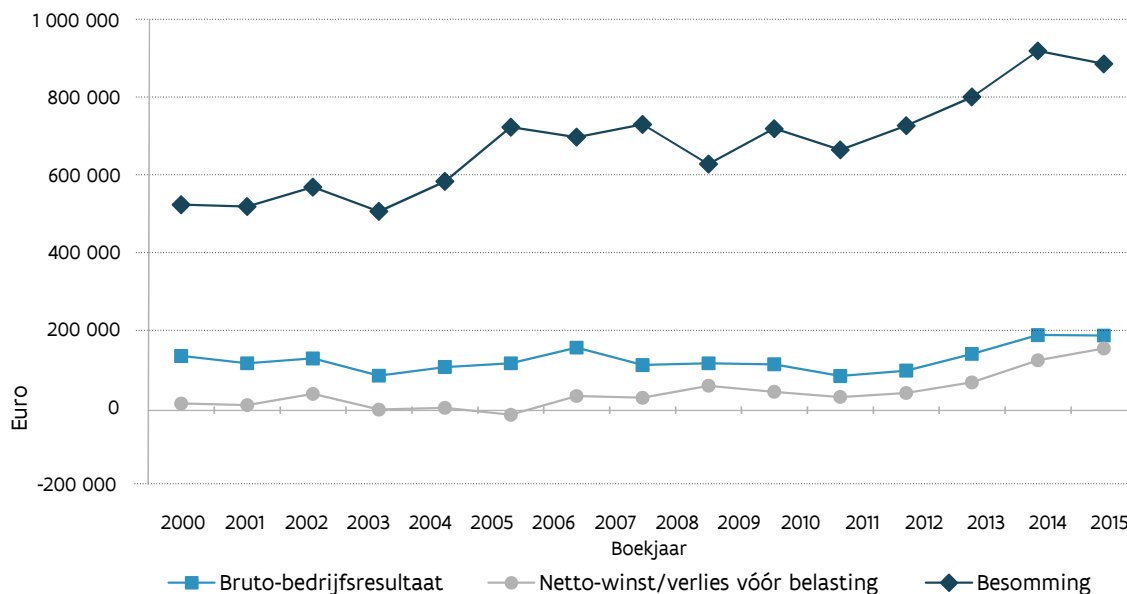
Deze vaartuigen zijn technisch geschikt of kunnen aangepast worden om polyvalent te worden ingezet, zowel op tong en schol (met de bokken) als (met enige aanpassingen) op garnaal, en desnoods zelfs op rondvis en kreeftjes. Ze kunnen ook op verdere visgronden worden ingezet (Bristol kanaal, kusten van Denemarken ...)

De Eurokotters werden in 2015 gemiddeld 193 zeedagen ingezet met een besomming van gemiddeld 4.585 euro per zeedag (+17% t.o.v. 2014).

De besomming bereikte zo gemiddeld 885.038 euro (-3%), waarbij de winst uitkwam op 150.098 euro (+26%).

Gezien de hoge afschrijvings- en financieringslast wordt de laatste jaren gestreefd naar een grotere besomming door een efficiënter inzetten van het vaartuig. Gedurende een deel van het jaar gericht kunnen vissen op niet gequoteerde soorten, biedt hierbij een zeker soelaas. Toch zijn het vooral de visprijzen en zeker de brandstofkosten die bepalend zijn voor het resultaat.

Grafiek 8.5: Besomming en bedrijfsresultaten eurokotters (0-221kW)

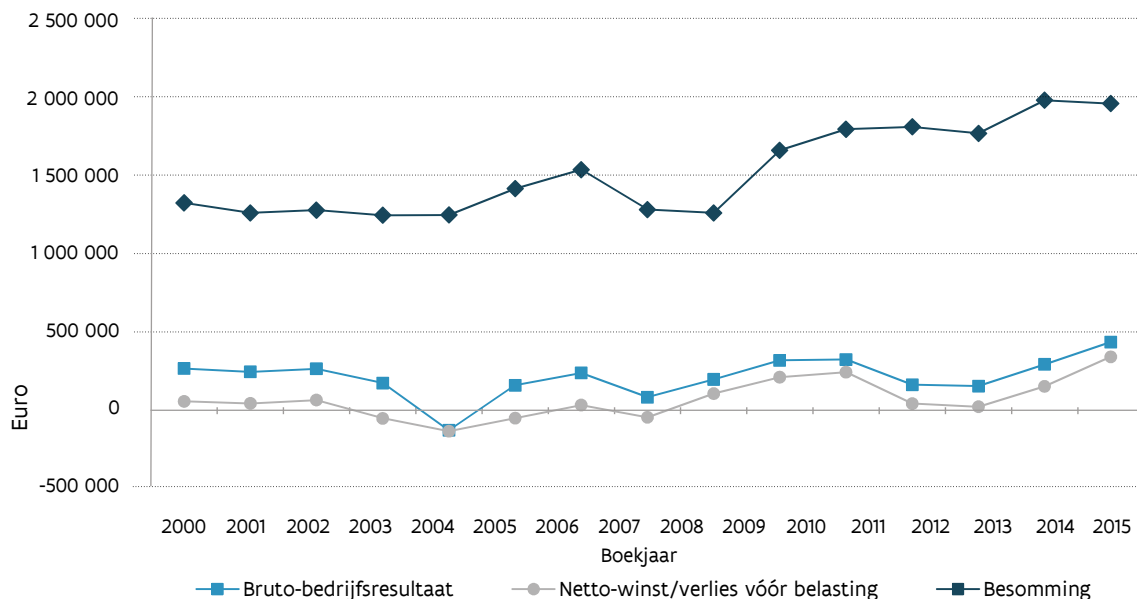

3. Grote bokkenvaartuigen

Deze klasse bestaat uit bokkenvaartuigen van méér dan 900 pk of 662 kW, voornamelijk vissend op tong en schol. Deze groep is zeer homogeen en bestaat uit vaartuigen met een vermogen tot 1200 kW. Het is de belangrijkste groep vaartuigen van onze vissersvloot, met het grootste aandeel in de besomming.

De gemiddelde besomming bereikte 1,96 miljoen euro in 2015 (-1%), wat aanleiding gaf tot een gemiddelde winst van 326.366 euro (+18%). In 2015 waren deze vaartuigen 248 dagen actief, meer dan 20% van de besomming gaat naar brandstofkosten, en ongeveer 30% naar loonkosten.

Grafiek 8.6: Besomming en bedrijfsresultaten grote bokkenvaartuigen (+662kW)

8.4.3 Conclusies m.b.t. bedrijfsresultaten

De analyse van de beschikbare gegevens van 2015 laat opnieuw een significante verbetering zien van de economische resultaten van kustvisseren en eurokotters. Voor de derde hoofdcategorie, de grote boomkorren, is de neerwaartse tendens van de voorbije jaren omgeslagen naar een uitgesproken positieve tendens.

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kosten t.o.v. de besomming in 2015.

Tabel 8.10. Belangrijkste kosten t.o.v. de besomming (in %).

Categorie	Loon	Brandstof	Afschrijving
Kustvisseren	27	17	10
Eurokotters	32	17	6
Grote boomkorren	30	20	10

Een vergelijking tussen de drie representatieve groepen leert dat de loon- en brandstofkosten tussen 21 en 30% van de besomming schommelen, terwijl de afschrijvingen zo'n 10% van de besomming uitmaken.

8.5 DE AQUACULTUURSECTOR

De viskweek in Vlaanderen wordt traditioneel alleen in zoet water bedreven. Amper een tiental beroepsbedrijven zijn actief, vnl. in de teelt van karper, voorn, snoek en paling; zij produceren hoofdzakelijk consumptievis, naast enige pootvis voor de herbevolking van de waterlopen en visvijvers.

Volgens de bekende statistieken zou de aquacultuurproductie in Vlaanderen minder dan 250 ton bedragen. Macroeconomisch beschouwd is de productie van vis dus verwaarloosbaar.

In de Kempen zijn een aantal extensieve karperkwekerijen gelokaliseerd evenals één semi-intensieve kwekerij met afvalwarmte van een elektriciteitscentrale. De karperkwekerijen kampen met goedkope import van extensief gekweekte kwaliteitsvis uit Oost-Europa, zodat inmiddels reeds een aantal kleinere kwekerijen overgeschakeld zijn op sierkarper. Tevens is schade door vogels (predatoren: aalscholvers, reigers) moeilijk te bestrijden. Daarnaast stelt zich nog het probleem om permanent over voldoende water te beschikken dat aan de noodzakelijke kwaliteit beantwoordt. Sporadisch worden nog andere soorten gekweekt (steur, forel) maar deze blijven in Vlaanderen economisch vooralsnog onbelangrijk.

Uitbreiding van de activiteiten is niet evident, wegens de behoefte aan voldoende water van goede kwaliteit en de problematiek van het lozingswater voor intensieve kwekerijen.

Een twintigtal aquacultuurbedrijven produceren op kleine schaal (nevenberoep - hobby). Hun productie is gering en dan nog eerder gericht naar pootvis en vooral naar siervissen.

Toch wordt gedurende het voorbije decennium een vernieuwde belangstelling geconstateerd voor de aquacultuursector. Het gaat hier dan in de eerste plaats om de kweek in zout water in de kuststreek, o.m. van tarbot, oesters en mosselen, na wetenschappelijke onderbouwing door projecten in het kader van het 5b-gebied "Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied" in de periode tot 2001. Ook voor tong, zeebaars en kabeljauw werd belangstelling genoteerd. In 2006 werd onder meer door het SDVO belangstelling getoond om mosselkweekprojecten aan de Vlaamse kust op te zetten. Er werd onderzocht in hoeverre deze activiteiten aan de Vlaamse kust economisch haalbaar zijn. Een horizontaal project 'innoverende acties' werd hiertoe in 2007 goedgekeurd. In 2007 werd eveneens 1 investeringsproject m.b.t. mosselkweek voor de Belgische kust goedgekeurd.

In 2008 werd het project 'Vlaams praktijkcentrum aquacultuur' goedgekeurd. Dit praktijkcentrum wilde de ontwikkeling van aquacultuur in Vlaanderen ondersteunen, door;

- a) zoveel mogelijk remmende factoren weg te werken, zoals daar zijn gebrek aan kennis en ervaring mbt de kweek en de afzet van aquacultuurproducten
- b) een sensibiliserend en adviserend beleid te voeren, zowel naar ondernemers die overwegen te starten met aquacultuur, als naar de afzetmarkt voor deze gekweekte producten, als naar de overheid m.b.t. de regelgeving rond aquacultuur.

Het is bekend dat een aantal wetenschappelijke instellingen en privé-bedrijven in Vlaanderen over ruim voldoende know-how m.b.t. de productie en kweek van larven van zowel zoet- als zoutwaterspecies beschikken. In de toekomst kan de hernieuwde belangstelling samen met de aanwezige know-how wellicht een aanzet geven tot enkele productie-eenheden.

Onder het nieuwe Europese EVF-programma zijn er opnieuw steunmogelijkheden voor de aquacultuursector. Zo kan het EVF bijstand verlenen ten behoeve van investeringen in de bouw, uitbreiding, de uitrusting en de modernisering van productie-installaties, met name met het oog op de verbetering van de arbeidsomstandigheden, de hygiëne, de gezondheid van mens en dier en de productkwaliteit, ter beperking van de negatieve gevolgen of ter vergroting van de positieve gevolgen van het milieu.

In 2012 werd op initiatief van de bevoegde minister een platform aquacultuur in Vlaanderen opgericht.

Het platform bestaat uit drie basiscomponenten;

A) Strategische stuurgroep

Deze stuurgroep bestaat uit een 10 à 12-tal experten uit enerzijds de overheids- en onderzoekssector en anderzijds uit de aquacultuursector zelf. Deze stuurgroep formuleert de visie voor aquacultuur in Vlaanderen en neemt initiatieven ter realisatie van deze visie. Hiervoor werden vier werkgroepen opgericht.

B) Netwerk voor aquacultuur

Dit netwerk wordt geleid door professor Sorgeloos van UGent en bestaat uit een brede groep van een 70 à 80-tal personen met als doelstelling kennisuitwisseling. Dit netwerk bestond reeds en wordt geïntegreerd in het Platform Aquacultuur.

C) Aanspreekpunt

Dit aanspreekpunt dient ter verspreiding van de opgebouwde kennis. De bron van dit aanspreekpunt is een website onder beheer van professor Sorgeloos die nu onder de koepel van het Aquacultuur Platform zal ageren. Het is de bedoeling in de toekomst een fysiek persoon aan te duiden die zal instaan voor adviesverlening naar potentiële investeerders.

Het Aquacultuur Platform is heden operationeel met ondersteuning vanuit het EVF.

Deze aanpak heeft ertoe geleid dat er de voorbije jaren meerdere concrete steunaanvragen voor productieve investeringen in de aquacultuur werden ingediend, waarvan enkele nog onder het EVF-programma werden gehonoreerd.

De steunmogelijkheden voor de aquacultuursector worden ook onder het EFMZV-programma behouden, zowel voor onderzoeks- als investeringsprojecten.

9 BIJLAGEN: DECRETEN EN BESLUITEN M.B.T. HET FIVA

Deze bijlagen bevatten enkel de geconsolideerde versies van de wetgeving m.b.t het FIVA, zoals te consulteren via de Vlaamse Codex. De Vlaamse Codex vormt geen officiële bekend-making in de zin van de Grondwet; alleen de publicatie in het Belgisch Staatsblad heeft een officieel karakter.

OPSCHRIFT   **DECREET HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN [AQUACULTUURSECTOR]**

DATUM   **13.05.1997**

ART. 1. (... - ...)

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

ART. 2. (01/01/2009 - ...)

Er wordt een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuur opgericht, afgekort het FIVA.

ART. 3. (01/01/2009 - ...)

Het FIVA heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 in verband met de begroting, de rekeningen, het comptabiliteitsstelsel, het gezag en de controle op de instellingen van categorie A zijn op het FIVA van toepassing voor zover er in dit decreet niet van wordt afgeweken.

ART. 4. (01/01/2014 - ...)

Het FIVA kan tegemoetkomingen verlenen aan:

- 1° reders en viskwekers alsmede aan hun verenigingen en hun vennootschappen;
- 2° zelfstandigen, vennootschappen en verenigingen inzake de dienstverlening, begeleiding en toelevering aan de visserij- en aquacultuursector;
- 3° zelfstandigen, ondernemingen en verenigingen inzake afzet en primaire verwerking van visserij- en aquacultuurproducten.
- 4° elke andere persoon die projecten uitvoert die passen in een maatregel die is ingeschreven in een geldend Europees Visserijfonds of in het FIVA.
- 5° elke groep zoals vermeld in artikel 45 van de Verordening (EG) nr. 1198/2006 van de Raad van 27 juli 2006 inzake het Europees Visserijfonds.

De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaraan de rechthebbenden moeten voldoen.

De tegemoetkomingen zijn bedoeld om verrichtingen te ondersteunen die:

- 1° de structuur van rederijen en viskwekerijen verbeteren, hun rentabiliteit verzekeren en opvoeren, de kostprijzen verminderen;

- 2° de diversificatie van de activiteiten in de visserij- en aquacultuursector bevorderen;
- 3° de visserij- en aquacultuur met verbrede doelstellingen bevorderen;
- 4° de omschakeling naar duurzame visserij- en aquacultuursector bevorderen;
- 5° de economische activiteiten van de dienstverlenende, de begeleidende, de toeleverende, de afzet- en de primaire verwerkende sector van visserij- en aquacultuurproducten helpen bevorderen;
- 6° de duurzame ontwikkeling van visserijgebieden bevorderen.

De Vlaamse Regering kan de nadere invulling van de verrichtingen, vermeld in het derde lid, bepalen.

De Vlaamse Regering kan de tegemoetkomingen aan de rechthebbenden inzake de toelevering aan de visserij- en aquacultuursector en inzake afzet en primaire verwerking van visserij- en aquacultuurproducten beperken tot een jaarlijks maximaal percentage van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde begroting van het FIVA.

ART. 5. (01/01/2009 - ...)

Het FIVA wordt gemachtigd zowel kapitaal, rente als andere financiële tegemoetkomingen te verlenen aan verrichtingen zoals omschreven in artikel 4, ongeacht of deze gefinancierd worden met eigen middelen, met leningen, leasing of andere door de Vlaamse regering goedgekeurde financieringswijzen, beperkt tot de door de Europese Gemeenschap toegestane maxima.

ART. 6. (01/01/2009 - ...).

Het FIVA wordt gemachtigd een waarborg te verlenen aan leningen bestemd voor verrichtingen in de visserij- en aquacultuursector, zoals omschreven in artikel 4.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten waaronder de waarborg kan worden toegekend en uitgekeerd.

Het Vlaams Parlement bepaalt voor ieder begrotingsjaar het maximale bedrag waarvoor het FIVA waarborg kan verlenen.

ART. 7. (... - ...)

§ 1. De kredietorganisaties, leasingmaatschappijen en organismen die financiële middelen ter beschikking stellen tot verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, hierna genoemd financieringsmaatschappijen, dienen het voorwerp uit te maken van een erkenning.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten voor de erkenning van de financieringsmaatschappijen.

ART. 8. (... - ...)

De aanvragen voor een tegemoetkoming dienen bij de bevoegde administratie te worden ingediend door de onderneming zelf, of door een erkende financieringsmaatschappij, die financiële middelen ter beschikking stelt.

ART. 9. (01/01/2014 - ...)

De middelen van het FIVA zijn:

- a) een jaarlijkse dotatie lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;

- b) de terugbetalingen die voortkomen uit de uitvoering van de taken van het FIVA;
- c) het eventuele begrotingssaldo van het voorgaande jaar;
- d) de bijdragen voor de waarborg;
- e) de tegemoetkomingen van de Europese Gemeenschap in de uitgaven van de Vlaamse overheid voor de Vlaamse visserij en de aquacultuur;
- f) schenkingen en legaten.

ART. 10. (01/01/2009 - ...)

De waarborg van het Vlaamse Gewest wordt toegekend aan het geheel van de door het FIVA gewaarborgde leningen bedoeld in artikel 6.

ART. 11. (01/01/2014 - ...)

De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het FIVA. Tevens gelast de Vlaamse regering de daartoe bevoegde personen van de afdeling Landbouw- en Visserijbeleid om jaarlijks een rapport over de Vlaamse visserij- en aquacultuursector op te stellen. Het verslag en het rapport worden aan het Vlaams Parlement meegedeeld vóór 30 juni van het daaropvolgende jaar.

ART. 12. (01/01/2009 - ...)

Het FIVA wordt beheerd door de Vlaamse regering. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het FIVA en kan, overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidend ambtenaar die zij daartoe aanwijst.

ART. 13. (... - ...)

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1997.

OPSCHRIFT   **BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN AQUACULTUURSECTOR (FIVA) EN DE VERRICHTINGEN DIE VOOR STEUN IN AANMERKING KOMENDECREET HOUDENDE OPRICHTING VAN EEN FINANCIERINGSINSTRUMENT VOOR DE VLAAMSE VISSERIJ- EN [AQUACULTUURSECTOR]**

DATUM   05.02.2016

HOOFDSTUK 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. (30/03/2016 - ...)

In dit besluit wordt verstaan onder:

1° EFMZV-verordening: verordening (EU) nr. 508/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 2328/2003, (EG) nr. 861/2006, (EG) nr. 1198/2006 en (EG) nr. 791/2007 van de Raad en Verordening (EU) nr. 1255/2011 van het Europees Parlement en de Raad;

2° GMO-verordening: verordening (EU) nr. 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1184/2006 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad;

3° begunstigde:

- a) de natuurlijke persoon, reder, die een of meer vissersvaartuigen exploiteert, de voortgebrachte vangst verhandelt en over voldoende vakbekwaamheid beschikt;
- b) de rechtspersoon, reder, die een handelsvennootschap is als vermeld in artikel 2, § 2, van het Wetboek van Vennootschappen, met uitzondering van het economisch samenwerkingsverband, die aan al de volgende voorwaarden voldoet:
  - 1) het maatschappelijk doel, zoals beschreven in de statuten, bestaat uit de uitbating van een visserijbedrijf of vissersvaartuig, dat hoofdzakelijk de door het bedrijf voortgebrachte vangst verhandelt;
  - 2) de handelsvennootschap is opgericht voor minstens twintig jaar of voor onbepaalde duur;
  - 3) de aandelen of deelbewijzen van de vennootschap zijn op naam;
  - 4) minimaal 51 % van de aandelen of deelbewijzen is in handen van natuurlijke personen;
  - 5) een van de zaakvoerders, bestuurders of gedelegeerd bestuurders is een natuurlijke persoon, werkende vennoot-bedrijfsleider en beschikt over voldoende vakbekwaamheid;
  - 6) de werkende vennoot-bedrijfsleider bezit minimaal 20 % van de aandelen of deelbewijzen in de vennootschap;
- c) de natuurlijke persoon, aquacultuurproducent, die een aquacultuurbedrijf exploiteert, de voortgebrachte producten verhandelt en over voldoende vakbekwaamheid beschikt;
- d) de rechtspersoon, aquacultuurproducent, die een handelsvennootschap is als vermeld in artikel 2, § 2, van het Wetboek van Vennootschappen, met uitzondering van het economisch samenwerkingsverband, die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1) het maatschappelijk doel, zoals beschreven in de statuten, bestaat uit de uitbating van een aquacultuurbedrijf dat hoofdzakelijk de door het bedrijf voortgebrachte producten verhandelt;
  - 2) de vennootschap is opgericht voor minstens twintig jaar of voor onbepaalde duur;
  - 3) de aandelen of deelbewijzen van de vennootschap zijn op naam;
  - 4) een van de zaakvoerders, bestuurders of gedelegeerd bestuurders is een natuurlijke persoon, werkende vennoot-bedrijfsleider. De werkende vennoot-bedrijfsleider beschikt over de nodige vakbekwaamheid of laat zich bijstaan door een of meerdere deskundigen met de nodige vakbekwaamheid die in dit geval verantwoordelijk zijn voor het goede verloop van het productieproces;
  - e) niet-gouvernementele organisaties met activiteiten in de visserij- en aquacultuursector;
  - f) onderzoeksinstellingen;
  - g) opleidingscentra;
  - h) advies- of auditbureaus;
  - i) producenten- of brancheorganisaties;
  - j) verenigingen of organisaties die actief zijn in de visserij- of aquacultuursector;
  - k) vissers, zijnde bemanningsleden van een vissersvaartuig;
  - l) rechtspersonen die een of meer visveilingen uitbaten en de operationele werking van die visveilingen effectief verzekeren;
  - m) visverwerkingsbedrijven;
  - n) regionale, lokale en andere overheden;
- 4° managementautoriteit: het Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij dat de taken van managementautoriteit, vermeld in artikel 97 van de EFMZV-verordening, uitoefent;
- 5° economische band: de economische band, vermeld in artikel 12, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden;
- 6° FIVA-decreet: het decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector;
- 7° FIVA: het financieringsinstrument, opgericht bij het FIVA-decreet;
- 8° EFMZV: het financieringsinstrument, opgericht bij de EFMZV-verordening;
- 9° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw;
- 10° operationeel programma: programma, opgesteld door België en goedgekeurd door de Europese Commissie in het kader van de EFMZV-verordening;
- 11° project: een voorstel dat beantwoordt aan de voorwaarden, zoals beschreven in de EFMZV-verordening en in het operationele programma. Het omvat een of meer concrete acties of investeringen en er is een aanvraag van steun bij gevoegd;

- 12° promotor: de indiener van een project voor rekening van verschillende begunstigden;
- 13° aanvrager: de begunstigde die steun aanvraagt;
- 14° steun: een financiële tegemoetkoming;
- 15° vissersvaartuig: een vaartuig dat de beroepsmatige zeevisserij beoefent en waarvoor de eigenaar in het bezit is van een geldige visvergunning, uitgereikt ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden;
- 16° voldoende vakbekwaamheid: de bekwaamheid van de begunstigde, aangetoond aan de hand van studiegetuigschriften of beroepservaring, zoals bepaald door de minister;
- 17° werkende vennoot-bedrijfsleider: de zaakvoerder, bestuurder of gedelegeerd bestuurder die de operationele leiding heeft in de vennootschap;
- 18° FIVA-regelgeving: de regelgeving, bepaald ter uitvoering van het FIVA-decreet;
- 19° EFMZV-regelgeving: de regelgeving, bepaald ter uitvoering van de EFMZV-verordening;
- 20° de wet van 16 mei 2003: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- 21° oorsprong: niet-preferentiële oorsprong als vermeld in artikel 23 van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek.

Artikel 2. (30/03/2016 - ...)

De minister krijgt delegatie om alle beslissingen te nemen in het kader van de steunverlening in uitvoering van de FIVA-regelgeving en de EFMZV-regelgeving.

De minister is bevoegd om voor de uitvoering van dit besluit verdere toepassingsmodaliteiten vast te stellen betreffende:

- 1° de manier waarop aangetoond wordt dat de werkende vennoot-bedrijfsleider vermeld in artikel 1, 17° de operationele leiding in de vennootschap heeft;
- 2° het percentage en het bedrag van de steun toegekend vanuit het FIVA binnen de grenzen bepaald in dit besluit;
- 3° de begin- en einddatum van een project;
- 4° de vorm en de inhoud van de aanvraagformulieren;
- 5° de voorwaarden tot het bekomen van steun op het vlak van milieu-impact en duurzaamheid;
- 6° de subsidiabele investerings- en uitvoeringskosten, de betalingsmodaliteiten en de voor te leggen bewijsstukken;
- 7° de modaliteiten voor terugvordering van de steun;
- 8° het in aanmerking nemen van andere financieringsbronnen en het regelen van de onderlinge relaties wanneer er bij een project meerdere betrokkenen zijn.

De minister kan de bevoegdheden, bepaald in het eerste en tweede lid, delegeren aan de leidend ambtenaar van het Departement Landbouw en Visserij of aan de managementautoriteit.

Artikel 3. (30/03/2016 - ...)

Het Departement Landbouw en Visserij stelt personeel, uitrusting en installaties ter beschikking van het FIVA.

HOOFDSTUK 2 Verrichtingen waarvoor het FIVA steun kan verlenen

Afdeling 1 Steun voor de eerste verwerving van een vissersvaartuig

Artikel 4. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 31 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor de eerste verwerving van een vissersvaartuig dat tussen vijf en dertig jaar oud, kleiner dan 24 meter en uitgerust voor de zeevisserij, is.

Per jaar dat niet aan een van de volgende voorwaarden voldaan is, wordt een vijfde van de FIVA-steun en de er aan gekoppelde EFMZV-steun teruggevorderd:

1° het vissersvaartuig voldoet gedurende vier jaar na het jaar van de indiening van de steunaanvraag aan de economische band;

2° de begunstigde, met uitzondering van vaartuigen die behoren tot het kustvisserssegment, zoals bepaald in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden, biedt gedurende de vier kalenderjaren volgend op het jaar van indiening van de steunaanvraag 50 % van de jaarlijkse aanlanding van zijn betoelaagd vissersvaartuig, vermarktbaar voor directe menselijke consumptie, in een Belgische veiling aan.

De minister kan de objectieve criteria bedoeld in artikel 31(3) van de EFMZV-verordening bepalen alsook nadere voorwaarden voor de terugvordering van de steun, vermeld in het eerste lid indien de begunstigde het vaartuig overdraagt of binnen 5 jaar na de betaling van de steun definitief uit de vaart neemt.

Artikel 5. (30/03/2016 - ...)

De steun vanuit het FIVA voor een investering in het kader van deze afdeling bedraagt maximaal 12,5 % van de totale projectkosten, exclusief btw, en is begrensd op 37.500 euro.

Afdeling 2 Steun voor investeringen door reders en vissers

Artikel 6. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), b), i), j), of k), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 25, 30, 32, 38, 41 en 42 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 30, 32, 38, 41 en 42 van de EFMZV-verordening. De acties moeten gericht zijn op:

1° het bijdragen tot de diversifiëring van de inkomsten van vissers;

2° het verbeteren van de hygiëne-, gezondheids-, veiligheids- en arbeidsomstandigheden van de vissers aan boord;

3° het beperken van de impact van de visserij op het mariene milieu, het bevorderen van de geleidelijke uitbanning van de teruggooi en het vergemakkelijken van de overgang naar een duurzame exploitatie van de levende biologische rijkdommen;

4° het matigen van de gevolgen van de klimaatverandering en het energie-efficiënter maken van de vissersvaartuigen;

5° het verbeteren van de toegevoegde waarde of de kwaliteit van de gevangen vis.

Om in aanmerking te komen voor de steun, vermeld in het eerste lid, moet aan al de volgende voorwaarden worden voldaan:

1° het vissersvaartuig waarin geïnvesteerd wordt, heeft gedurende de twee kalenderjaren voorafgaand aan de datum van de indiening van de steunaanvraag een minimale visserijactiviteit uitgeoefend van jaarlijks ten minste zestig dagen op zee;

2° het vissersvaartuig voldoet gedurende drie jaar voor het jaar van de indiening van de steunaanvraag aan de economische band.

Per jaar dat niet aan een van de volgende voorwaarden voldaan is, wordt een vijfde van de van de FIVA-steun en de er aan gekoppelde EFMZV-steun teruggevorderd:

1° het vissersvaartuig voldoet gedurende het jaar van de indiening van de steunaanvraag en vier jaar na het jaar van de indiening van de steunaanvraag aan de economische band;

2° de begunstigde, met uitzondering van vaartuigen die behoren tot het kustvisserssegment, zoals bepaald in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden, biedt gedurende het jaar van indiening van de steunaanvraag en de vier kalenderjaren erna 50 % van de jaarlijkse aanlanding van zijn vissersvaartuig, vermarktbaar voor directe menselijke consumptie, in een Belgische veiling aan.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een investering in het kader van deze afdeling:

1° bedraagt, naargelang de soort investering, vermeld in artikel 95, eerste en vierde lid, van de EFMZV-verordening en in regel 1 en 8 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 15 tot 40 % van de totale investeringskosten, exclusief btw;

2° is, naargelang de soort investering, begrensd op een bedrag tussen 25.000 en 125.000 euro.

Afdeling 3 Steun voor investeringen door aquacultuurproducenten

Artikel 7. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, c) of d), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 46 en 48 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 48 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

1° het verrichten van productieve investeringen in aquacultuur;

2° het diversifiëren van de aquacultuurproductie en de gekweekte soorten;

3° het moderniseren van de aquacultuureenheden, onder meer ter verbetering van de werk- en veiligheidsomstandigheden van de werknemers of ter verbetering en modernisering in verband met diergezondheid en -welzijn;

4° het substantieel verbeteren van de milieu-impact van een aquacultuurbedrijf en het efficiënter gebruik van de hulpbronnen;

5° het verhogen van de kwaliteit of van de waarde van de aquacultuurproducten.

De in het eerste lid bedoelde investeringen door aquacultuurproducenten worden in het Vlaams Gewest of in de Belgische territoriale wateren uitgevoerd.

De minister kan het verkrijgen van de steun, vermeld in het eerste lid, afhankelijk maken van het voorleggen van een bedrijfsplan, een haalbaarheidsstudie, een milieubeoordeling en een marktstudie.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een investering als vermeld in het eerste lid:

1° bedraagt maximaal 20 % van de totale investeringskosten, exclusief btw;

2° is begrensd op 500.000 euro per begunstigde of per vestigingsplaats, voor investeringen die verricht zijn in de periode dat de EFMZV-verordening van toepassing is.

Afdeling 4 Steun voor innovatie

Artikel 8. (30/03/2016 - ...)

§ 1. De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), b), c), d), f), i), l, m) en n) kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 25, 26, 39, 46 en 47 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 26, 39 en 47 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

1° het ontwikkelen of introduceren van nieuwe of substantieel verbeterde producten en voorzieningen, nieuwe of verbeterde processen en technieken en nieuwe of verbeterde beheer- en organisatiesystemen in de visserij, mede wat verwerking en afzet betreft;

2° het leveren van een bijdrage aan de uitbanning van teruggooi en bijvangst zoals bepaald in Verordening 1380/2013 betreffende het Gemeenschappelijk Visserijbeleid;

3° het vergemakkelijken van de overgang naar een exploitatie van de levende biologische rijkdommen van de zee zodat de populaties van de gevangen soorten boven een niveau worden gebracht en gehouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren;

4° het beperken van de impact van de visserij op het mariene milieu en op beschermde predatoren;

5° het ontwikkelen van technische, wetenschappelijke of organisatorische kennis in aquacultuurbedrijven;

6° het ontwikkelen of op de markt brengen van:

- a) nieuwe aquacultuursoorten met goede marktvooruitzichten;
- b) nieuwe of substantieel verbeterde producten in de aquacultuur;
- c) nieuwe of verbeterde processen in de aquacultuur;
- d) nieuwe of verbeterde beheer- en organisatiesystemen in de aquacultuur;

7° het onderzoeken van de technische of economische haalbaarheid van innovatieve producten of processen in de aquacultuur.

Innovatieve projecten als vermeld in het eerste lid, worden uitgevoerd:

1° in samenwerking met of door een erkende wetenschappelijke en technische instantie die de resultaten valideert en publiceert;

2° onder leiding van een projectgroep die minstens samengesteld is uit de promotor, vertegenwoordigers van de sector, vertegenwoordigers van het wetenschappelijk onderzoek en het Departement Landbouw en Visserij.

De minister kan voor het verkrijgen van de steun, vermeld in deze paragraaf, bepalen wat de subsidiabele projectkosten zijn, hoe bepaalde opbrengsten van innovatieve projecten in mindering van het steunbedrag dienen gebracht te worden en hoe en wanneer de resultaten van de innovatieve projecten bekendgemaakt moeten worden.

§ 2. De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van dit artikel:

1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager of de soort actie, zoals bepaald in artikel 95, eerste lid, tweede lid, a), derde lid, a), vierde lid van de EFMZV-verordening en in regel 1, 4 en 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw;

2° is, naargelang de soort actie, begrensd op een bedrag tussen 125.000 en 500.000 euro.

Afdeling 5 Steun voor partnerschap en dialoog in de visserij

Artikel 9. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), b), e), f), g), i), j), k) of n), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 25, 28 en 29 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 28 en 29 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

1° het bevorderen van de overdracht van kennis tussen wetenschappers en vissers door netwerken en partnerschappen op te zetten tussen wetenschappelijke organisaties en vissers en vissersorganisaties;

2° het verbeteren van het menselijk kapitaal, het scheppen van banen en de sociale dialoog door beroepsopleidingen en netwerkvorming.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van deze afdeling:

1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager, zoals bepaald in artikel 95, eerste lid, 95, tweede lid, a), en vierde lid, van de EFMZV-verordening en in regel 1, 4 en 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief BTW;

2° is begrensd op 25.000 EUR.

Afdeling 6 Steun voor partnerschap en dialoog in aquacultuur

Artikel 10. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, c), d), e), f), g) j) of n), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 46 en 50 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 50 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op het bevorderen van het menselijk kapitaal en de netwerkvorming in de aquacultuur door middel van ervaringsuitwisseling, beroepsopleiding en verbetering van de arbeidsveiligheid.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van deze afdeling:

1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager, zoals bepaald in artikel 95, eerste lid, 95, tweede lid, a), en vierde lid, van de EFMZV-verordening en in regel 4 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw;

2° is begrensd op 25.000 euro.

Afdeling 7 Steun aan zeevisserijhavens, aanvoerplaatsen en visveilingen

Artikel 11. (30/03/2016 - ...)

§ 1. De begunstigde, vermeld in artikel 1, punt 3°, i), j), l), of n), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 25 en 43 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om investeringen uit te voeren als vermeld in artikel 43 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

- 1° het verbeteren van de kwaliteit, de controle en de traceerbaarheid van de aangelande producten;
- 2° het verbeteren van de energie-efficiëntie, de milieubescherming en de veiligheids- en arbeidsomstandigheden;
- 3° het bevorderen van de verplichting tot het aanlanden van alle vangsten;
- 4° het toevoegen van de waarde aan onvoldoende gebruikte delen van de gevangen vis.

De steunaanvrager toont in de steunaanvraag aan dat de investeringen, vermeld in het eerste lid, van algemeen belang zijn en een grotere draagwijdte hebben dan het individuele belang van de begunstigde.

§ 2. De minister kan bepalen dat bij het toekennen van de steun, vermeld in dit artikel, voorrang gegeven wordt aan concrete acties die verder gaan dan de individuele belangen van de begunstigde en die passen in een Productie- en Marketingplan als vermeld in artikel 28 van verordening (EU) nr. 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1184/2006 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad.

§ 3. De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project als vermeld in deze afdeling:

- 1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager, zoals bepaald in artikel 95, eerste lid, 95, tweede lid, a), en vierde lid van de EFMZV-verordening, en in regel 4 en 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw;
- 2° is begrensd op 250.000 EUR.

§ 4. Als verschillende projecten als vermeld in deze afdeling, door dezelfde begunstigde worden uitgevoerd of als verschillende projecten door meerdere begunstigden worden uitgevoerd op eenzelfde vestigingsplaats, is de totale financiële bijdrage vanuit het FIVA voor al die projecten begrensd op 1.000.000 euro voor investeringen die verricht zijn in de periode dat de EFMZV-verordening toepasbaar is.

Afdeling 8 Steun voor het verwerven van advies over aquacultuur

Artikel 12. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, c), d), h) en j), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 49 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor het verstrekken of verwerven van technisch, wetenschappelijk, juridisch, ecologisch of economisch advies voor aquacultuurbedrijven als vermeld in artikel 49, eerste lid, b), van de EFMZV-verordening.

Het advies, vermeld in het eerste lid, wordt verstrekt door een door de managementautoriteit aangewezen advies- of auditbureau.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van deze afdeling bedraagt, naargelang de soort aanvrager en de soort actie, zoals bepaald in artikel 95, eerste lid, derde lid, a), en vierde lid, van de EFMZV-verordening en in regel 4 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw.

Afdeling 9 Steun voor de verwerking van visserij- en aquacultuurproducten

Artikel 13. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, c), d), i), l) en m), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 69 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om investeringen voor het verwerken van visserij- en aquacultuurproducten als vermeld in artikel 69 van de EFMZV-verordening, uit te voeren. Die investeringen zijn gericht op:

- 1° het ontwikkelen en implementeren van nieuwe of verbeterde producten, processen of beheers- en organisatiesystemen;
- 2° energiebesparing of het verminderen van de impact van verwerkingsactiviteiten op het milieu;
- 3° het verbeteren van de veiligheid, hygiëne, gezondheid of werkomstandigheden;
- 4° het ondersteunen van het verwerken van vangsten van commerciële vis die niet bestemd is voor menselijke consumptie;
- 5° het verwerken van bijproducten van de verwerkingsactiviteiten;
- 6° het verwerken van biologische aquacultuurproducten.

De in het eerste lid bedoelde investeringen moeten in het Vlaams gewest uitgevoerd worden.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een investering in het kader van deze afdeling:

- 1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager, vermeld in artikel 95, eerste lid, vierde lid, en in regel 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 % tot 37,5 % van de totale projectkosten, exclusief btw;
- 2° is begrensd op 250.000 euro per begunstigde als vermeld in artikel 1, 3°, c), d), l) en m) of bij meerdere van deze begunstigden op eenzelfde vestigingsplaats, per vestigingsplaats, voor investeringen die verricht zijn in de periode dat de EFMZV-verordening van toepassing is.

Artikel 14. (30/03/2016 - ...)

De steun, vermeld in deze afdeling, kan alleen verkregen worden:

- 1° door micro-ondernemingen, kleine ondernemingen en middelgrote ondernemingen;
- 2° als een substantieel aandeel van de te verwerken vis of aquacultuurproducten, te bepalen door de minister, van oorsprong is uit een lidstaat van de Europese Unie, en als de investeringen die het voorwerp van de steun uitmaken, ertoe bijdragen dat aandeel te verhogen.

De minister kan het verkrijgen van de steun, vermeld in deze afdeling, afhankelijk maken van het voorleggen van een bedrijfsplan, de inhoud ervan bepalen alsmede bepalen hoe de verhoging van het aandeel van de te verwerken vis of aquacultuurproducten dat van oorsprong is uit een lidstaat van de Europese Unie dient aangetoond te worden en hoeveel steun teruggevorderd zal worden bij het niet bereiken van de vooropgestelde verhoging.

Afdeling 10 Steun voor afzetmaatregelen in visserij en aquacultuur

Artikel 15. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, i), kan binnen de voorwaarden, vastgelegd in artikel 66 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor de voorbereiding en de uitvoering van een productie- en marketingplan als vermeld in artikel 28 van de GMO-verordening.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA in het kader van dit artikel bedraagt maximaal 50 %, exclusief btw, van de totale kosten die de managementautoriteit aanvaard heeft.

Artikel 16. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, f), i) en j), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 68 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor afzetmaatregelen ten bate van visserij- en aquacultuurproducten als vermeld in artikel 68 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

- 1° het oprichten van producentenorganisaties, verenigingen van producentenorganisaties of brancheorganisaties;
- 2° het vinden van nieuwe markten en het verbeteren van de voorwaarden voor het op de markt plaatsen, onder meer voor:
  - a) aangelande soorten met marktpotentieel;
  - b) vangsten van commerciële visbestanden die worden aangeland overeenkomstig de technische maatregelen;
  - c) visserij- en aquacultuurproducten die verkregen zijn aan de hand van methoden met lage milieu-impact;
- 3° het promoten van kwaliteit en toegevoegde waarde door het faciliteren van:
  - a) de aanvraag van de registratie van een product en het voldoen aan de vereisten om Europees erkende geografische indicaties en oorsprongsbenamingen te verkrijgen;
  - b) certificering, promotie en milieuvriendelijke verwerkingsmethodes;
  - c) directe vermarkting van visserijproducten door de kustvisserij;
  - d) de presentatie en verpakking van producten;
- 4° het bijdragen aan de transparantie van de productie en de markt en het uitvoeren van marktonderzoek en studies over de afhankelijkheid van de Europese Unie van import;
- 5° het bijdragen aan de traceerbaarheid van visserij- en aquacultuurproducten en de ontwikkeling van een duurzaamheidsscore of label voor visserij- of aquacultuurproducten;
- 6° het uitvoeren van regionale, nationale of transnationale communicatie- en promotionele campagnes die het publieke bewustzijn met betrekking tot duurzame visserij en aquacultuur verhogen.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van dit artikel bedraagt, naargelang de soort aanvrager, vermeld in artikel 95, vierde lid van de EFMZV-verordening, en in regel 4 en 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 30 tot 37,5 % van de totale projectkosten, exclusief btw.

Afdeling 11 Instandhoudingsmaatregelen, regionale samenwerking en herstel van de mariene biodiversiteit

Artikel 17. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a), b), e), f), i), j) en n), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 37 en 40 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor acties als vermeld in artikel 37 en 40 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op:

1° het ontwerpen en uitvoeren van instandhoudingsmaatregelen voor visbestanden en regionale samenwerking;

2° het beschermen en herstellen van de mariene biodiversiteit en de mariene ecosystemen en het bevorderen van duurzame visserijactiviteiten.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van dit artikel:

1° bedraagt, naargelang de soort aanvrager, vermeld in artikel 95, eerste lid, tweede lid, a), en vierde lid, van de EFMZV-verordening en in regel 1, 4 en 5 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 25 tot 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw;

2° is, naargelang het soort project, begrensd op 12.500 tot 150.000 euro.

Artikel 18. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, a) en b), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 76 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen voor de toepassing van het EU-systeem voor controle, inspectie en handhaving, vermeld in artikel 76 van de EFMZV-verordening.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project in het kader van dit artikel:

1° bedraagt, naargelang van de soort actie, zoals bepaald in artikel 94, derde lid, e), van de EFMZV-verordening en in regel 6 en 7 van bijlage I bij de EFMZV-verordening, maximaal 8 tot 9 % van de totale projectkosten, exclusief btw;

2° is, naargelang het soort project, begrensd op 5.000 euro.

Afdeling 12 Steun voor dierenwelzijn in de aquacultuursector

Artikel 19. (30/03/2016 - ...)

De begunstigde, vermeld in artikel 1, 3°, c), d) of f), kan binnen de voorwaarden, vermeld in artikel 46 en 56 van de EFMZV-verordening, steun aanvragen om acties uit te voeren als vermeld in artikel 56 van de EFMZV-verordening, die gericht zijn op het bevorderen van het dierenwelzijn in aquacultuurbedrijven.

De financiële bijdrage vanuit het FIVA voor een project als vermeld in het eerste lid, bedraagt maximaal 50 % van de totale projectkosten, exclusief btw, en is begrensd op 25.000 euro.

HOOFDSTUK 3 FIVA-middelen

Artikel 20. (30/03/2016 - ...)

Het Departement Landbouw en Visserij maakt jaarlijks de begroting van het FIVA op met opgave van alle ontvangsten en alle uitgaven, ongeacht de herkomst of oorzaak.

De leidend ambtenaar van het Departement Landbouw en Visserij zendt die begroting, overeenkomstig de begrotingsrichtlijnen, via de minister naar de Vlaamse Regering om ze bij het ontwerp van begroting van de Vlaamse overheid te voegen.

Uiterlijk op 30 april van elk jaar bezorgt de leidend ambtenaar van het Departement Landbouw en Visserij de jaarrekening van het FIVA via de minister aan de Vlaamse Regering.

Artikel 21. (30/03/2016 - ...)

De jaarlijkse dotatie aan het FIVA ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap,

alsook de terugbetalingen van onterecht uitbetaalde steun worden gestort op rekeningen die het FIVA daarvoor heeft geopend.

HOOFDSTUK 4 Algemene voorwaarden voor de toekenning van steun vanuit het FIVA

Artikel 22. (30/03/2016 - ...)

De toekenning van de steun voor de verrichtingen, vermeld in dit besluit, is afhankelijk van de beschikbare FIVA-middelen en de gestelde beleidsprioriteiten. FIVA-steun wordt alleen toegekend als het EFMZV ook steun toekent voor hetzelfde project.

Artikel 23. (30/03/2016 - ...)

Het FIVA betaalt de steun uit in een of meer schijven.

Artikel 24. (30/03/2016 - ...)

Het FIVA subsidieert geen btw.

In afwijking van het eerste lid en van artikel 8, § 2, artikel 9, tweede lid, artikel 10, tweede lid, artikel 11, § 3, artikel 12, derde lid, artikel 15, tweede lid, artikel 16, tweede lid, artikel 17, tweede lid, artikel 18, tweede lid, en artikel 19, tweede lid, wordt bij begunstigden die de btw niet recupereren, de financiële bijdrage vanuit het FIVA betaald, vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met de btw op het gesubsidieerde gedeelte van de verrichte uitgave. Die vermeerdering is begrepen in het maximale bedrag van de financiële bijdrage vanuit het FIVA, vermeld in artikel 8, § 2, artikel 9, tweede lid, artikel 10, tweede lid, artikel 11, § 3, artikel 12, derde lid, artikel 15, tweede lid, artikel 16, tweede lid, artikel 17, tweede lid, artikel 18, tweede lid, en artikel 19, tweede lid.

HOOFDSTUK 5 Aanvaardingscriteria, subsidieerbaarheid, aanvraagvoorwaarden, controles en sancties

Artikel 25. (30/03/2016 - ...)

Om in aanmerking te komen voor steun uit het FIVA, voldoet een begunstigde of een project aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de begunstigde dient het project in met het daarvoor bestemde formulier, beschikbaar gesteld door de managementautoriteit. Hij vult alle vragen in en hij ondertekent de aanvraag;
- 2° het project is maximaal één jaar voor de indiening ervan gestart en is op het moment van de indiening nog niet voltooid. Een project wordt effectief opgestart op eigen risico, ongeacht het al dan niet toekennen van steun vanwege het FIVA. Uitzonderlijk mag voor acties die ondernomen zijn of investeringen die uitgevoerd zijn in de overgangperiode die loopt van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016, een project tot drie jaar vóór de indiening van de steunaanvraag gestart zijn;
- 3° de aanvraag bevat voldoende garanties om het beoogde resultaat te bereiken binnen de vooropgestelde, redelijke termijn. Bij uitzondering en op aanvraag kan binnen de initieel vastgelegde begroting een verlenging van de tijdsduur toegestaan worden;
- 4° de begunstigde gaat het engagement aan om de noodzakelijke licenties en vergunningen te verkrijgen. De definitieve notificatie van de toekenning van de steun volgt nadat de aanvrager het bewijs heeft geleverd dat hij over alle nodige documenten beschikt;
- 5° het minimaal subsidieerbare bedrag voor investeringsprojecten bedraagt 25.000 euro, exclusief btw;

6° de begunstigde verleent zijn onmiddellijke medewerking bij alle vragen om bijkomende informatie, inclusief informatie over de resultaten van het project. In voorkomend geval kan de managementautoriteit eisen dat een realistisch bedrijfsplan bij de steunaanvraag gevoegd wordt en dat de begunstigde de financiering van het project op basis van een realistisch financieel plan aantoont. Het bedrijfsplan is een vijfjarenplan voor het starten van een nieuwe activiteit of het ontwikkelen van een bestaande activiteit, dat uit de volgende delen bestaat:

- a) gegevens van de onderneming en de ondernemer;
- b) een inhoudelijke omschrijving van het project, inclusief een concurrentenanalyse;
- c) een marketingplan dat minstens de volgende gegevens bevat: een raming van het aantal producten of diensten, inclusief motivering, een raming van de eenheidsprijs, inclusief motivering, een raming van het aantal klanten, inclusief motivering, de opvolging van de betaling van klanten, en promotie;
- d) een financieel plan dat uit drie delen bestaat: de geprojecteerde resultatenrekening, de geprojecteerde balans en de geprojecteerde liquiditeit.

Artikel 26. (30/03/2016 - ...)

Een begunstigde komt niet voor de steun, vermeld in dit besluit, in aanmerking als hij:

- 1° een ernstige inbreuk als vermeld in artikel 4, eerste lid, punt 31, van Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad, heeft gepleegd;
- 2° betrokken is geweest bij illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij als vermeld in verordening (EG) nr. 1005/2008 houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen en in verordening (EG) nr. 1010/2009 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1005/2008;
- 3° een inbreuk op artikel 10 van de EFMZV-verordening heeft gepleegd.

De begunstigde moet de steun terugbetalen als hij een inbreuk als vermeld in het eerste lid, begaat tijdens de vijf jaar na de laatste betaling.

Artikel 27. (30/03/2016 - ...)

De managementautoriteit kan een evaluatieverslag met beschrijving van de effecten van het project, jaarrekeningen en boekhoudgegevens opvragen tot vijf jaar na de datum van de bestuurlijke beslissing tot toekenning van de steun.

Artikel 28. (30/03/2016 - ...)

De volgende projectkosten komen niet in aanmerking voor steun:

- 1° investeringen die wettelijk verplicht zijn;
- 2° acties die de vangstcapaciteit van een vaartuig vergroten, of uitrusting die het vermogen om vis op te sporen vergroot;
- 3° de tijdelijke of definitieve stopzetting van visserijactiviteiten;

- 4° de overdracht van eigendom van een bedrijf;
- 5° de aankoop van tweedehandsmateriaal, met uitzondering van tweedehands- vissersvaartuigen voor jonge reders, zoals bepaald in artikel 31 van de EFMZV-verordening;
- 6° herstellingen en onderhoudswerken;
- 7° investeringen die betrekking hebben op de detail- of distributiesector, met uitzondering van afzetmaatregelen die opgenomen zijn in een productie- en marketingplan;
- 8° het verwerven van grond;
- 9° de aankoop of huur van kantoormeubilair en -materiaal, kantoor- en IT-apparatuur, zijnde software en hardware, met uitzondering van apparatuur voor beveiliging, controle en dataverzameling;
- 10° de aankoop of huur van externe transportmiddelen;
- 11° investeringen die door middel van leasing gefinancierd zijn;
- 12° investeringen die bestemd zijn om producten te verwerken voor andere doeleinden dan menselijke consumptie, behalve als het gaat om investeringen die uitsluitend zijn bestemd voor de behandeling, de verwerking en de afzet van afval en nevenstromen van visserij- en aquacultuurproducten en investeringen in het kader van het productie- en marketingplan;
- 13° acties voor recreatieve doeleinden, behalve als de omzet van de onderneming voor meer dan 50 % voortkomt uit visserij- of aquacultuuractiviteiten.

Artikel 29. (30/03/2016 - ...)

Aan de voorwaarden, bepaald ter uitvoering van het FIVA-decreet en van de EFMZV-verordening, moet, in geval van steun voor een investering in onroerende goederen, gedurende tien jaar, en, in geval van steun voor een investering in roerende goederen, gedurende vijf jaar, voldaan worden.

Gedurende de periode, bepaald in het eerste lid, mag de begunstigde de investeringen waarvoor steun is verleend, niet:

- 1° verkopen, behalve als de koper alle verplichtingen, opgelegd in de FIVA-regelgeving en in de EFMZV-regelgeving, respecteert;
- 2° voor andere doeleinden dan de visserij of de aquacultuur benutten.

De periode, bepaald in het eerste lid, begint te lopen op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de bestuurlijke beslissing tot toekenning van de EFMZV-steun.

De begunstigde verstrekt aan de managementautoriteit alle bewijsstukken die aantonen dat het ingediende project aan de voorwaarden, bepaald ter uitvoering van het FIVA-decreet en van de EFMZV-verordening, voldoet.

Overeenkomstig artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 wordt, behalve in het geval van overmacht, de verleende steun geheel of gedeeltelijk teruggevorderd vanaf het tijdstip dat niet langer aan een of meer voorwaarden, opgelegd door de FIVA-regelgeving en de EFMZV-regelgeving, is voldaan. In dat geval herberekent de managementautoriteit de investerings- of opstartpremie en vordert ze die terug naar rato van de periode, uitgedrukt in maanden, waarvoor niet alle voorwaarden vervuld zijn. De premie wordt herberekend op basis van de periode, bepaald in het eerste en derde lid. De voorwaarden moeten minstens één jaar vervuld geweest zijn. Zo niet vordert de managementautoriteit de volledige steun terug.

Artikel 30. (30/03/2016 - ...)

De minister kan weigeren om de financiële steun toe te kennen of, onverminderd artikel 13 van de wet van 16 mei 2003, kan de steun verminderen of, na voorafgaande ingebrekestelling, geheel of gedeeltelijk terugvorderen als de begunstigde:

- 1° foutieve of valse gegevens verstrekt;
- 2° zich bezondigt aan simulatie om steun te verwerven die ter uitvoering van dit besluit wordt toegekend;
- 3° het project niet uitvoert zoals gepland;
- 4° niet binnen een termijn van een jaar na de kennisgeving van de beslissing tot toekenning van financiële steun met de uitvoering van het project begint, of voor het verstrijken van die termijn onvoldoende waarborgen heeft verstrekt voor de uitvoering van het project;
- 5° niet binnen een termijn van twee jaar na de kennisgeving van de beslissing tot toekenning van de financiële steun een eerste uitbetaling in het kader van het project heeft aangevraagd;
- 6° behalve in geval van overmacht, het project niet voltooid heeft op de voltooiingsdatum, zoals bepaald in de notificatie van de toekenning van de steun;
- 7° de bepalingen van het eerste lid van artikel 29 niet naleeft;
- 8° beschouwd moet worden als een onderneming in moeilijkheden, zoals bepaald in artikel 2, punt 14°, van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Artikel 31. (30/03/2016 - ...)

De managementautoriteit kan de begunstigde gedurende een periode van drie jaar van steun uitsluiten:

- 1° in geval van herhaling van de inbreuken, vermeld in artikel 30, binnen een periode van drie jaar;
- 2° als een project waarvoor steun werd toegekend, niet uitgevoerd is;
- 3° als hij een of meer veroordelingen heeft opgelopen in het kader van zijn visserijactiviteiten;
- 4° in geval hij teruggevorderde steun niet betaalt en na in gebreke stelling.

De managementautoriteit sluit de begunstigde uit van steun als hij de drempelwaarde van twaalf punten in het kader van het puntensysteem, zoals ingevoerd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 houdende de invoering van een puntensysteem voor ernstige inbreuken in de zeevisserij in toepassing van artikel 92 van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006, bereikt en dit zolang hij niet opnieuw onder de drempelwaarde van twaalf punten zakt.

Artikel 32. (30/03/2016 - ...)

Elke begunstigde die steun aanvraagt, aanvaardt alle controles met betrekking tot de ontvangen steun en verleent zijn volledige medewerking aan die controles. Hij bewaart de originele bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven die met de steun verband houden, gedurende een termijn van vijf jaar na de laatste betaling van de steun.

HOOFDSTUK 6 Slotbepalingen

Artikel 33. (30/03/2016 - ...)

De volgende bepalingen worden opgeheven:

- 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de zeevisserij en de aquacultuur, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 2 april 1996, 26 mei 2000, 9 mei 2003, 28 november 2003, 28 april 2006 en 6 juli 2007 en het decreet van 6 juli 2007;
- 2° het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 mei 2003 en 28 april 2006;
- 3° het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquacultuursector, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 mei 2003 en 17 maart 2006.

De bepalingen uit de besluiten, vermeld in het eerste lid, blijven van toepassing op de dossiers die goedgekeurd zijn vóór de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 34. (30/03/2016 - ...)

Dit besluit treedt in werking op de dag na zijn publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Het is van toepassing op aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2014 en waarover na de datum van zijn inwerkingtreding een beslissing genomen werd.

Artikel 35. (30/03/2016 - ...)

De Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, is belast met de uitvoering van dit besluit

OPSCHRIFT MINISTERIEEL BESLUIT TOT UITVOERING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 5 FEBRUARI 2016 HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE WERKING EN HET BEHEER VAN HET FIVA EN DE VERRICHTINGEN DIE VOOR STEUN IN AANMERKING KOMEN

DATUM 19.05.2016

HOOFDSTUK 1. Definities

Artikel 1. (10/06/2016- ...)

In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° het besluit: het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het FIVA en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen;
- 2° micro- en kleine onderneming: een onderneming waar minder dan vijftig personen werken en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal niet meer bedraagt dan 10 miljoen euro;
- 3° middelgrote onderneming: een onderneming waar minder dan tweehonderdvijftig personen werken en waarvan de jaaromzet niet meer bedraagt dan 50 miljoen euro of waarvan het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt, en die niet onder de definitie van micro- of kleine onderneming valt.

HOOFDSTUK 2. Steun voor de eerste verwerving van een vissersvaartuig

Artikel 2. (10/06/2016- ...)

De vereiste van voldoende vakbekwaamheid, vermeld in artikel 1, 3°, a), van het besluit, wordt aangetoond door het verstrekken van een kopie van volgende drie documenten:

- 1° een diploma of een gehomologeerd of door een examencommissie van de overheid uitgereikt getuigschrift van hoger secundair onderwijs in een afdeling visserij;
- 2° een door de FOD Mobiliteit en Vervoer uitgereikte vaarbevoegdheid van schipper of van motorist;
- 3° een of meer documenten waaruit blijkt dat de aanvrager zich heeft toegelegd op de zeevisserij als schipper of motorist gedurende:
  - a) ten minste achthonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van meer dan 221 kW;
  - b) ten minste vierhonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van minder dan of gelijk aan 221 kW.

Artikel 3. (10/06/2016- ...)

Om in aanmerking te komen voor de steun dient de reder de steunaanvraag, vermeld in artikel 4 van het besluit, in binnen twee jaar nadat hij zich gevestigd heeft als reder.

De steun wordt pro rata temporis terugbetaald als het vaartuig dat de begunstigde verworven heeft, overgedragen wordt of als het vaartuig binnen vijf jaar na de betaling van de premie definitief uit de vaart genomen wordt.

HOOFDSTUK 3. Steun voor investeringen door reders en vissers

Artikel 4. (10/06/2016- ...)

§ 1. De reders tonen de vereiste van voldoende vakbekwaamheid, vermeld in artikel 1, 3°, a) en b) van het besluit, bij investeringen die gedaan zijn door reders, aan door het verstrekken van een kopie van de volgende drie documenten:

- 1° een diploma of een gehomologeerd of door een examencommissie van de overheid uitgereikt getuigschrift van hoger secundair onderwijs;
- 2° een door de FOD Mobiliteit en Vervoer uitgereikte vaarbevoegdheid van schipper of van motorist;
- 3° een of meer documenten waaruit blijkt dat de aanvrager zich heeft toegelegd op de zeevisserij als schipper of motorist gedurende:
  - a) ten minste achthonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van meer dan 221 kW;
  - b) ten minste vierhonderd zeedagen bij overname van of investering in een vaartuig met een motorvermogen van minder dan of gelijk aan 221 kW.

§ 2. De reders tonen, bij gebreke aan de documenten, vermeld in paragraaf 1, de vereiste van voldoende vakbekwaamheid, vermeld in artikel 1, 3°, a) en b) van het besluit, aan door het verstrekken van een kopie van de documenten die vijf jaar beroepservaring aan boord van een vissersvaartuig of als bedrijfsleider in een rederij aantonen.

HOOFDSTUK 4. Steun voor investeringen door aquacultuurproducenten

Artikel 5. (10/06/2016- ...)

De aanvrager toont de voldoende vakbekwaamheid, vermeld in artikel 1, 3°, c) en d), van het besluit, bij investeringen die gedaan zijn door aquacultuurproducenten, aan door een van de volgende documenten:

- 1° een diploma van een opleiding op bachelor niveau waar aquacultuur en economie een substantieel deel van uitmaken. Hiervan maakt aquacultuur minstens 6 studiepunten uit;
- 2° een master in de aquacultuur;
- 3° documenten die vijf jaar beroepservaring in de aquacultuursector aantonen.

Artikel 6. (10/06/2016- ...)

De aanvrager dient bij een eerste installatie en vervolginvesteringen in de aquacultuursector samen met de projectaanvraag een bedrijfsplan en een haalbaarheidsstudie in, alsook een milieubeoordeling van de operaties en een marktstudie die goede marktvooruitzichten voor het beoogde product aantoont.

HOOFDSTUK 5. Steun voor innovatie

Artikel 7. (10/06/2016- ...)

Subsidiabele projectkosten in het kader van steun voor innovatie, vermeld in artikel 8 van het besluit, zijn onder meer:

- 1° de voorbereidende kosten van het project;
- 2° de kosten die verbonden zijn aan de omkadering van het project door de promotor;
- 3° de kosten die verbonden zijn aan de wetenschappelijke begeleiding van het project;
- 4° de kosten die verbonden zijn aan de evaluatie en aan de bekendmaking van de resultaten van het project;
- 5° de kosten voor de aankoop, de plaatsing en de aanpassing of de huur van het nodige materieel, met inbegrip van het vistuig en de visnetaanpassingen van de deelnemende vaartuigen, als die nodig zijn voor de uitvoering van het project en als ze worden uitgevoerd onder wetenschappelijke begeleiding;
- 6° de kosten die gemaakt zijn door reders of andere ondernemingen of instellingen waarop een beroep wordt gedaan tijdens de uitvoering van het project vanwege hun deskundigheid en ervaring.

De besommingen of andere opbrengsten van het project die tijdens de projectperiode geboekt zijn, worden van de projectkosten in mindering gebracht.

De resultaten van innovatieve projecten, vermeld in artikel 8, paragraaf 1, van het besluit, worden bekendgemaakt binnen de zes maanden na de validatie van deze resultaten.

In afwijking van het derde lid worden de resultaten van innovatieve projecten, vermeld in artikel 8, paragraaf 1, van het besluit, die voor 50% of meer met private middelen gefinancierd zijn, bekendgemaakt binnen de veertig maanden na de validatie ervan. In dit geval zijn de kosten verbonden aan de bekendmaking geen subsidiabele kosten.

HOOFDSTUK 6. Steun aan zeevisserijhavens, aanvoerplaatsen en visveilingen

Artikel 8. (10/06/2016- ...)

Bij de toekenning van de steun, vermeld in artikel 11 van het besluit, wordt voorrang gegeven aan concrete acties die algemeen ten gunste komen van de visserijsector en die de maatregelen vervat in een goedgekeurd productie- en marketingplan als vermeld in artikel 15 van het besluit, ingediend door een erkende producentenorganisatie, ondersteunen.

HOOFDSTUK 7. Steun voor visverwerking

Artikel 9. (10/06/2016- ...)

Om in aanmerking te komen voor steun voor visverwerking als vermeld in artikel 13 van het besluit, verwerkt de aanvrager minimaal de volgende percentages verse vis of aquacultuurproducten van oorsprong uit de Europese Unie:

- 1° micro- en kleine onderneming: 20% van de totale jaarlijks verwerkte hoeveelheden;
- 2° middelgrote onderneming: 35% van de totale jaarlijks verwerkte hoeveelheden.

Om in aanmerking te komen voor steun voor visverwerking, legt de aanvrager een bedrijfsplan voor waaruit blijkt dat:

- 1° hij voldoet aan de voorwaarde, vermeld in het eerste lid;
- 2° de investeringen zullen resulteren in een door de aanvrager te bepalen groter aandeel aan verse vis en aquacultuurproducten van oorsprong uit de Europese Unie in de totale jaarlijks verwerkte hoeveelheden. Twee jaar na de betaling van de steun toont de begunstigde de verhoging van dat aandeel aan door

middel van documenten die de verificatie van de EU oorsprong toelaten. Als de begunstigde niet aan die voorwaarde voldoet, wordt de steun teruggevorderd ten belope van de verhouding tussen enerzijds het verschil van de vooropgestelde verhoging met de werkelijke verhoging en anderzijds de vooropgestelde verhoging. Indien deze verhouding twee derde of meer is wordt de volledige steun teruggevorderd.

HOOFDSTUK 8. Algemene bepalingen

Artikel 10. (10/06/2016- ...)

Het maximum percentage van de steun, toegekend vanuit het FIVA, voor investeringen is vastgelegd in bijlage 1 bij dit besluit.

Artikel 11. (10/06/2016- ...)

De aanvrager vraagt de steun aan met een voor zijn project geschikt aanvraagformulier in de vorm zoals dit op het moment van de aanvraag op de website van het Departement Landbouw en Visserij ter beschikking staat.

De aanvraagformulieren zijn opgenomen in bijlage 2, die bij dit besluit is gevoegd. Het hoofd van het Departement Landbouw en Visserij krijgt delegatie om de aanvraagformulieren te wijzigen in functie van gewijzigde wetgeving en uit administratieve noodzaak.

Artikel 12. (10/06/2016- ...)

De steun wordt betaald nadat de bewijsstukken van de verrichte uitgaven voorgelegd en goedgekeurd zijn, en, in voorkomend geval, na de indiening en aanvaarding van het eindverslag.

Met uitzondering van steun voor investeringsprojecten met een voorziene steun van minder dan 100.000 kunnen een of meer schijven van de steun voor in totaal maximaal 80% van de toegekende FIVA-steun op verzoek van de begunstigde als voorschot worden betaald vanaf de goedkeuring van het project en, in voorkomend geval, na de voorlegging van de overeenkomst, vermeld in artikel 14, derde lid. Het saldo wordt betaald conform het eerste lid van dit artikel.

Artikel 13. (10/06/2016- ...)

De begunstigde van steun voor een project dat alleen uit investeringen bestaat, dient na het einde van het project de volgende documenten in:

- 1° de bewijsstukken met betrekking tot de verrichte uitgaven. Deze bewijsstukken omvatten een factuur of een equivalent boekhoudkundig document, een betalingsbewijs, alsook voldoende documentatie over deze uitgaven;
- 2° een verslag dat aantoont dat de doelstellingen en de indicatoren, vermeld in de aanvraag en in de beslissing tot het toekennen van de steun, bereikt werden.

De begunstigde van steun voor een ander project dan het project, vermeld in het eerste lid, dient de volgende documenten in:

- 1° periodiek, in functie van de omvang en de duur van het project, een verslag over de uitgevoerde activiteiten;
- 2° na het einde van het project:
  - a) een eindverslag over het technische verloop en de resultaten van het project. De promotor van het project geeft aan dat eindverslag een ruime bekendheid in de visserij- of aquacultuursector;

- b) een verslag dat aantoonst dat de doelstellingen en de indicatoren die in de aanvraag en in de beslissing tot het toekennen van de steun vermeld zijn, bereikt werden;
- c) de bewijsstukken over de verrichte uitgaven en de eventuele verrekening van de geboekte besommingen en andere opbrengsten. Die bewijsstukken omvatten een factuur of een equivalent boekhoudkundig document, een betalingsbewijs, alsook voldoende documentatie over deze uitgaven.

Artikel 14. (10/06/2016- ...)

In functie van de aard van het project kan de managementautoriteit bijkomende steunvoorwaarden opleggen, waaronder:

- 1° de bepaling van de begin- en einddatum van het project;
- 2° nadere bepalingen over de subsidiabele investerings- en uitvoeringskosten van het project.

De FIVA-steun kan vastgelegd worden in functie van het bestaan van andere financieringsbronnen van het project, die opgenomen zijn in het bedrijfsplan en het financieringsplan.

In voorkomend geval maakt de promotor per project een overeenkomst op tussen alle deelnemers aan het project waarin de wijze van samenwerking en de inbreng van eigen middelen worden geregeld, alsook de verdeling van de subsidies tussen de verschillende begunstigden van het project.

Artikel 15. (10/06/2016- ...)

Het hoofd van het Departement Landbouw en Visserij krijgt, met toepassing van het ministerieel besluit van 26 maart 2015 tot delegatie van specifieke bevoegdheden aan het hoofd van het Departement Landbouw en Visserij, delegatie van bevoegdheid met betrekking tot het toekennen, betalen, uitsluiten, herzien en terugvorderen van de FIVA-steun en de eraan gekoppelde EFMZV-steun.

HOOFDSTUK 9. Slotbepalingen

Artikel 16. (10/06/2016- ...)

De volgende regelingen worden opgeheven:

- 1° het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende de steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en de aquicultuursector;
- 2° het ministerieel besluit van 11 februari 2004 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 1993 betreffende de omkadering van de visserij en de aquicultuur, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 19 mei 2006, 2 juni 2009 en 27 september 2013;
- 3° het ministerieel besluit van 2 juni 2009 tot toekenning van een beëindigingspremie voor de definitieve onttrekking van vissersvaartuigen aan de zeevisserijactiviteit in het kader van een vlootaanpassingsregeling, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 10 september 2009.

Artikel 17. (10/06/2016- ...)

Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

BIJLAGE 1. (10/06/2016- ...)

Maximale steunpercentages bij investeringen in bepaalde roerende en onroerende goederen als vermeld in artikel 10

BIJLAGE 2. (10/06/2016- ...)

Aanvraagformulieren, als vermeld in artikel 11

Bronvermelding

1. De Belgische Zeevisserij – Aanvoer en besomming 2016 - Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, dienst Zeevisserij
2. Uitkomsten van de Belgische Zeevisserij 1989-2016 – Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, dienst Zeevisserij

Lijst tabellen

Tabel 5.1. Overzicht begroting 2016 van het Financieringsinstrument van de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector	25
Tabel 5.1. Overzicht ingediende dossiers per UP	28
Tabel 5.2. Overzicht ingediende dossiers UP 1	28
Tabel 5.3. Overzicht in gediende dossiers UP 2	29
Tabel 5.4. overzicht ingediende dossiers UP 5	29
Tabel 5.5. Overzicht toegekende FIVA-steun.	30
Tabel 5.6. Overzicht uitbetaalde FIVA-steun ikv EFMZV	30
Tabel 6.1.: Indeling betoelaagde dossiers naar doel van de investering	31
Tabel 8.1. Evolutie van de capaciteitsontwikkeling van de zeevisserijvloot in de afgelopen decennia.	42
Tabel 8.2. Evolutie van de ouderdom van de vloot.	42
Tabel 8.3. Situatie van de vissersvaartuigen in de verschillende thuishavens.	43
Tabel 8.4. Aanvoer vis door eigen vissersvaartuigen	45
Tabel 8.5. Aanvoer in volume (ton) in Belgische havens van enkele belangrijke vissoorten	46
Tabel 8.6. Evolutie van de gemiddelde prijzen sedert 1950 (euro /kg) voor visserijproducten aangevoerd door Belgische vaartuigen	47
Tabel 8.7. Evolutie van de aanvoerwaarde door eigen vissersvaartuigen sedert 1950 uitgedrukt in 1.000 euro.	48
Tabel 8.8. Aanvoerwaarde (Mio euro) in eigen havens van enkele belangrijke vissoorten	48
Tabel 8.9. Vissoorten als % van de totale aanvoerwaarde in 2016	49
Tabel 8.10. Belangrijkste kosten t.o.v. de besomming (in %).	52

Lijst grafieken

Grafiek 6.1 Investerings ingedeeld per investeringsdoel	32
Grafiek 7.2 Evolutie aangevraagde kredieten en investeringen	35
Grafiek 7.3 Evolutie van toegekende steun t.o.v. de voorziene vastleggingmachtiging	36
Grafiek 7.4 Evolutie van toegekende steun onder vorm van rentesubsidie en kapitaalpremie	36
Grafiek 7.5 Evolutie van toegekende steun t.o.v. de voorziene vastleggingmachtiging	37
Grafiek 7.6 Evolutie uitbetaalde steun t.o.v. dotatie	39
Grafiek 8.1 Ouderdom van de Belgische vloot (casco's per ouderdomscategorie per haven)	43
Grafiek 8.2. Evolutie van de quota van kabeljauw, schol en tong in ton.	44
Grafiek 8.3. Evolutie van de quota van kabeljauw, schol en tong in kabeljauwequivalenten	45
Grafiek 8.4.: Besomming en bedrijfsresultaten kustvissers (0-221kW)	50
Grafiek 8.5.: Besomming en bedrijfsresultaten eurokotters (0-221kW)	51
Grafiek 8.6: Besomming en bedrijfsresultaten grote bokkenvaartuigen (+662kW)	51

